

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► **B**

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2100/94,
annettu 27 päivänä heinäkuuta 1994,
yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista
(EYVL L 227, 1.9.1994, s. 1)**

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Komission asetus (EY) N:o 2506/95, annettu 25 päivänä lokakuuta 1995	L 258	3	28.10.1995
► <u>M2</u>	Neuvoston asetus (EY) N:o 807/2003, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2003	L 122	36	16.5.2003
► <u>M3</u>	Neuvoston asetus (EY) N:o 1650/2003, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2003	L 245	28	29.9.2003
► <u>M4</u>	Neuvoston asetus (EY) N:o 873/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004	L 162	38	30.4.2004
► <u>M5</u>	Neuvoston asetus (EY) N:o 15/2008, annettu 20 päivänä joulukuuta 2007	L 8	2	11.1.2008

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EYVL L 111, 20.4.2001, s. 31 (2100/94)

**KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2100/94,
annettu 27 päivänä heinäkuuta 1994,
yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, ja erityisesti sen 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

kasvilajikkeet aiheuttavat teolliseen omaisuuteen sovellettavaan järjestelmään liittyviä erityisongelmia,

kasvilajikkeisiin liittyviä teolliseen omaisuuteen sovellettavia järjestelmiä ei ole yhteisön tasolla yhdenmukaistettu ja niihin sovelletaan edelleen jäsenvaltioiden kansallisia sääntelyjä, joiden säännökset eivät ole yhdenmukaiset,

sen vuoksi on aiheellista luoda kansallisten järjestelmien rinnalle yhteisön järjestelmä, joka tekee mahdolliseksi koko yhteisön alueella voimassa olevien teollisoikeuksien myöntämisen,

on suotavaa, että mainitun yhteisön järjestelmän täytäntöönpanoa ja soveltamista eivät varmista jäsenvaltioiden viranomaiset, vaan yhteisön virasto, joka on oikeushenkilö, ja jonka nimi on Yhteisön kasvilajikevirasto,

järjestelmässä on myös otettava huomioon kasvilajikkeiden jalostustekniikan kehitys, mukaan lukien biotekniikka; kasvinjalostajien kannustamiseksi uusien lajikkeiden jalostamiseen ja kehittämiseen kaikilla jalostajilla tulisi olla nykyistä parempi suoja ilman, että kuitenkaan vaarannettaisiin aiheettomasti oikeutta yleiseen suojaan tai erityiseen suojaan tiettyjen jalostustekniikoiden osalta,

kaikkien kasvitieteellisten kasvisukujen ja kasvilajien lajikkeiden tulisi olla suojattavissa,

suojattavien lajikkeiden on täytettävä kansainvälisesti tunnustetut vaatimukset, toisin sanoen niiden on oltava erotettavia, yhtenäisiä, pysyviä ja uusia, ja niillä on oltava määrätty lajikenimi,

on tärkeää säätää ”kasvilajikkeen” määritelmästä järjestelmän moitteetoman toiminnan varmistamiseksi,

tällä määritelmällä ei pidä muuttaa määritelmiä, joista on mahdollisesti säädetty henkistä omaisuutta koskevan oikeuden alalla tai muiden teollisoikeuksien alalla, erityisesti patenttien alalla, eikä puuttua tuotteiden, mukaan lukien kasvit ja kasviaineisto, suojaamista koskevien lakien tai vastaaviin muihin teollisoikeuksiin liittyvien menettelytapojen soveltamiseen tai estää näiden soveltamista,

on erittäin suotavaa säätää yhteisestä määritelmästä näillä kahdella alalla; sen vuoksi olisi tuettava aiheellisia kansainvälisen tason ponnisteluja yhteisen määritelmän saamiseksi aikaan,

kasvinjalostajanoikeuksien myöntäminen yhteisön tasolla edellyttää lajikkeisiin liittyvien merkittävien ominaispiirteiden arviointia; näiden ominaispiirteiden ei kuitenkaan välttämättä tarvitse liittyä niiden taloudelliseen merkittävyyteen,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 244, 28.9.1990, s. 1, EYVL N:o C 113, 23.4.1993, s. 7

⁽²⁾ EYVL N:o C 305, 23.11.1992, s. 55, EYVL N:o C 67, 16.3.1992, s. 148

⁽³⁾ EYVL N:o C 60, 8.3.1991, s. 45

▼B

järjestelmässä on myös täsmennettävä selvästi, kenelle yhteisön kasvinjalostajanoikeudet kuuluvat; tietyissä tapauksissa ne voivat kuulua yhden asemesta useammalle henkilölle; on säädettävä muodollisesta oikeudesta hakemuksen jättämiseen,

järjestelmässä on myös määriteltävä termin ”omistaja” merkitys tässä asetuksessa; kun tätä termiä käytetään tässä asetuksessa, mukaan lukien 29 artiklan 5 kohta, täsmenämättä sen merkitystä, se on ymmärrettävä 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä,

koska kasvilajikkeiden suojaaminen yhteisön tasolla vaikuttaa koko yhteisössä samalla tavoin, omistajan suostumusta edellyttävät kaupalliset liiketoimet on määriteltävä selvästi; suojaamisalaa olisi useimpiin kansallisiin järjestelmiin verrattuna laajennettava tiettyyn lajikkeen aineistoon sellaisten yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa käytävän kaupan ottamiseksi huomioon, jossa lajikkeita ei suojata millään tavoin; oikeuksien sammumisen periaatteen käyttöön ottamisella varmistetaan kuitenkin, että suojaaminen ei ole kohtuutonta,

kasvinjalostuksen edistämiseksi järjestelmä takaa periaatteessa kansainvälisesti hyväksytyyn säännön suojattujen lajikkeiden vapaasta kulusta uusien lajikkeiden kehittämiseksi näistä lajikkeista ja uusien lajikkeiden tutkimiseksi,

tietyissä sellaisissa tapauksissa, joissa uusi lajike, vaikkakin se on erotettava, on olennaisesti johdettu lähtölajikkeesta saatu, olisi säädettävä tietyistä riippuvuudesta lähtölajikkeen omistajasta,

kasvilajikkeiden suojaamiseen yhteisön tasolla liittyvien oikeuksien käyttäminen edellyttää rajoitusten asettamista säännöksiin, jotka annetaan yleisen edun vuoksi,

tämä merkitsee maataloustuotannon suojaamista; maanviljelijällä on sen vuoksi oltava lupa käyttää tiettyjä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen korjaamiaan tuotteita lisäystaroituksiin,

on varmistettava, että nämä yksityiskohtaiset säännöt määritellään yhteisön tasolla,

yleisen edun vuoksi on tietyissä olosuhteissa säädettävä myös pakkoviljelyluvista, mihin voi sisältyä tarve saada markkinoille aineistoa, jolla on määrätty ominaispiirteet, tai tarve jatkaa edelleen yhä parempien lajikkeiden jalostuksen edistämistä,

määrättyjen lajikenimien käyttö on saatettava pakolliseksi,

kasvilajikkeiden yhteisön tason suojaamisen periaatteena on oltava vähintään kahdenkymmenenviiden vuoden kesto ja viiniköynnösten ja puiden osalta vähintään kolmenkymmenen vuoden kesto; muut syyt oikeuden menettämiseen on täsmennettävä,

kasvinjalostajanoikeus on omistajan oikeus ja omistajan osa jäsenvaltioiden yhdenmukaistamattomissa sääntelyjärjestelmissä, erityisesti siviilioikeuden osalta, on sen vuoksi selkiytettävä; tätä sovelletaan myös rikkomusten ratkaisemiseen ja kasvinjalostajanoikeuksien noudattamiseen,

on tarpeen huolehtia siitä, että yhteisön kasvinjalostajanoikeusjärjestelmän periaatteiden täysi soveltaminen ei vaaranna muiden järjestelmien vaikutusten vuoksi; tässä tarkoituksessa tarvitaan tiettyjä jäsenvaltioiden kansainvälisten sitoumusten mukaisia sääntöjä, jotka koskevat järjestelmän suhdetta muihin teollisoikeuksiin,

on tarpeen tutkia onko muille teollisoikeuksille, kuten patenteille, myönnetyn suojan edellytykset mukautettava tai muutoin muutettava, jotta ne olisivat yhtenäiset yhteisön kasvinjalostajanoikeusjärjestelmän kanssa, ja jos on, missä määrin; tarvittaessa olisi tämän vuoksi annettava uusia yhteisön säännöksiä, joihin sisältyvät näiden kanssa sopuosinnussa olevat säännöt,

Yhteisön kasvilajikeviraston, mukaan lukien sen valituslautakuntien, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämiseen, sammumiseen tai todentamiseen sekä julkaisemiseen liittyvien velvoitteiden ja valtuuksien

▼B

on perustettava mahdollisimman pitkälle muita järjestelmiä varten kehitettyihin sääntöihin, kuten myös viraston rakenteen ja työjärjestyksen, yhteistyön komission ja jäsenvaltioiden kanssa, erityisesti hallintoneuvoston välityksellä, tutkintavirastojen osallistumisen tekniseen tutkimukseen sekä tarpeellisten talousarvioon liittyvien toimenpiteiden,

edellä mainitun hallintoneuvoston, jossa ovat jäsenvaltioiden ja komission edustajat, on neuvottava ja valvottava virastoa,

perustamissopimuksessa ei ole muita määräyksiä toimivallasta tämän asetuksen antamiseen kuin 235 artiklan määräykset,

tässä asetuksessa otetaan huomioon sellaiset olemassa olevat kansainväliset yleissopimukset kuten uusien kasvilajikkeiden suojaamista koskeva kansainvälinen yleissopimus (UPOV-yleissopimus), yleissopimus Euroopan patenttien myöntämisestä (Euroopan patenttisopimus) ja sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista, mukaan lukien tuoteväärännösten kauppa; sen vuoksi patenttien kasvilajikkeille antamista koskevaa kieltoa sovelletaan ainoastaan niissä rajoissa, jotka on määrätty Euroopan patenttisopimuksessa, toisin sanoen kasvilajikkeisiin sellaisenaan,

tätä asetusta olisi tarkasteltava uudelleen mahdollisten muutosten tekemiseksi edellä mainittujen yleissopimusten tulevan kehityksen perusteella,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

ENSIMMÄINEN OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Yhteisön kasvinjalostajanoikeus

On otettu käyttöön ainoa ja yksinomainen kasvilajikkeiden suojaamista koskeva yhteisön järjestelmä, joka on yhteisön teollisoikeuksien suojaamisen muoto kasvilajikkeiden osalta.

2 artikla

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien vaikutuksen yhdenmukaisuus

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksilla on yhdenmukainen vaikutus yhteisön alueella ja niitä voidaan myöntää, siirtää ja sammuttaa ainoastaan yhdenmukaisin perustein.

3 artikla

Kansalliset kasvinjalostajanoikeudet

Tätä asetusta sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta antaa kansallisia kasvinjalostajanoikeuksia, jollei 92 artiklan 1 kohdasta muuta johdu.

4 artikla

Yhteisön virasto

Tämän asetuksen soveltamista varten perustetaan Yhteisön kasvilajikevirasto, jäljempänä ”virasto”.

TOINEN OSA

MATERIAALIOIKEUS

ENSIMMÄINEN LUKU

KASVINJALOSTAJANOIKEUKSIEN MYÖNTÄMISTÄ KOSKEVAT EDELLYTYKSET

5 artikla

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien kohde

1. Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien kohteena voivat olla kaikkien kasvitieteellisten sukujen ja lajien lajikkeet, mukaan lukien erityisesti hybridit.
2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan ”lajikkeella” yhteen ainoaan alimpaan tunnettuun kasvitieteelliseen taksoniin kuuluvaa kasviryhmää, joka, riippumatta siitä täyttääkö se täysin kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen edellytykset, voidaan:
  - määritellä tietyn genotyypin tai genotyypiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella,
  - erottaa kaikista muista kasviryhmistä vähintään yhden näistä ominaispiirteistä perusteella,
  - katsoa kokonaisuudeksi sillä perusteella, että sitä voidaan lisätä ilman että se muuttuu.
3. Kasviryhmä muodostuu kokonaisista kasveista tai, jos kasvinosista voidaan tuottaa kokonaisia kasveja, kasvinosista, joita molempia nimitetään jäljempänä ”lajikeosiksi”.
4. Edellä 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa mainittujen ominaispiirteiden ilmaisu voi vaihdella tai olla vaihtelematta saman tyyppin lajikeosien välillä, jos myös vaihteluaste johtuu genotyypistä tai genotyypiyhdistelmästä.

6 artikla

Suojattavat lajikkeet

Kasvilajikkeiden suojaaminen yhteisön tasolla myönnetään lajikkeille, jotka ovat:

- a) erotettavia,
- b) yhtenäisiä,
- c) pysyviä,
- ja
- d) uusia.

Lisäksi lajike on kuvattava nimellä 63 artiklan säännösten mukaisesti.

7 artikla

Erotettavuus

1. Lajike katsotaan erotettavaksi, jos se erottuu selvästi tietyn genotyypin tai genotyypiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella kaikista muista lajikkeista, jotka tunnetaan yleisesti 51 artiklan mukaisesti vahvistettuna hakemuksen jättöpäivänä.

▼B

2. Toista lajiketta pidetään yleisesti tunnettuna, jos 51 artiklan mukaisesti vahvistettuna hakemuksen jättöpäivänä:

- a) lajike on suojattu tai kirjattu viralliseen lajikerekisteriin yhteisössä tai jossakin valtiossa tai jossakin tällä alalla toimivaltaisessa hallitusten välisessä järjestössä,
- b) kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskeva hakemus on jätetty tämän lajikkeen osalta tai lajike on kirjattu tällaiseen viralliseen rekisteriin, edellyttäen, että hakemus on tällä välin johtanut oikeuden myöntämiseen tai lajikkeen kirjaamiseen rekisteriin.

Yksityiskohtaisissa 114 artiklan mukaisesti annetuissa soveltamissäännöissä voidaan mainita muita esimerkkitaapauksia, joita pidetään yleisesti tunnettuina.

*8 artikla***Yhtenäisyys**

Lajike katsotaan yhtenäiseksi, jos se, lukuun ottamatta mahdollisia sitä lisättäessä syntyviä muunnoksia, on riittävän yhtenäinen niiltä ominaispiirteiltään, joiden avulla tutkitaan erotettavuutta, ja muilta lajikkeen kuvauksessa käytetyiltä ominaispiirteiltään.

*9 artikla***Pysyvyys**

Lajike katsotaan pysyväksi, jos se ominaispiirteiltään, joiden avulla tutkitaan erotettavuutta, ja muilta lajikkeen kuvauksessa käytetyiltä ominaispiirteiltään pysyy muuttumattomana perättäisten lisäysten jälkeen tai, jos lisäyskierto poikkeaa tavanomaisesta, kunkin kierron jälkeen.

*10 artikla***Uutuus**

1. Lajike katsotaan uudeksi, jos 51 artiklan mukaisesti vahvistettuna hakemuksen jättöpäivänä lajikeosia tai lajikkeen korjattua aineistoa ei ole jalostajan toimesta tai hänen suostumuksellaan 11 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä myyty tai muutoin luovutettu kolmansille lajikkeen viljelemiseksi:

- a) yhteisön alueella yli yhteen vuoteen edellä mainitusta päivämäärästä,
- b) yhteisön alueen ulkopuolella yli neljään vuoteen tai, kun on kyse puista tai viiniköynnöksistä, yli kuuteen vuoteen kyseisestä päivämäärästä.

2. Lajikeosien luovuttamista viranomaiselle lainmukaisiin tarkoituksiin tai kolmansille sopimuksen tai muun laillisen sitoumuksen perusteella ainoastaan tuotanto-, monistus-, lisäys-, pakkaus- tai varastointitarkoituksiin ei pidetä luovuttamisena kolmansille 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä, edellyttäen, että jalostaja säilyttää yksinomaisen näiden ja muiden lajikeosien luovuttamisoikeuden, eikä muuta luovuttamista tapahdu. Tätä lajikeosien luovuttamista pidetään kuitenkin luovuttamisena 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä, jos näitä lajikeosia käytetään toistuvasti hybridilajikkeen tuottamiseen ja jos hybridilajikkeen lajikeosien tai korjatun aineiston luovuttamista tapahtuu.

Samalla tavoin lajikeosien luovuttamista perustamissopimuksen 58 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettun yhtiön tai yrityksen toimesta toiselle tällaiselle yhtiölle tai yritykselle ei pidetä luovuttamisena kolmansille, jos yksi näistä on kokonaan toisen omistuksessa tai jos molemmat ovat kolmannen tämän tyyppisen yhtiön tai yrityksen omistuksessa, edellyttäen, että muuta luovuttamista ei tapahdu. Tätä säännöstä ei sovelleta osuuskuntiin.

▼B

3. Sellaisten lajikeosien tai lajikkeen korjatun aineiston, jotka on tuotettu 15 artiklan b ja c kohdassa eriteltyihin tarkoituksiin viljellyistä kasveista, ja joita ei ole käytetty uutta monistusta tai lisäystä varten, luovuttamista ei katsota lajikkeen viljelyksi, jollei tähän lajikkeeseen ole viitattu tällaisessa luovuttamistarkoituksessa.

Myöskään sellaista luovuttamista kolmansille ei oteta huomioon, joka johtuu tai on seurausta siitä, että jalostaja on esitellyt lajikkeen virallisessa tai virallisesti kansainvälisiä näyttelyjä koskevassa yleissopimuksessa tarkoitettussa merkityksessä tunnustetussa tai jäsenvaltiossa järjestetyssä ja tämän jäsenvaltion virallisesti vastaavaksi tunnustamassa näyttelyssä.

II LUKU

OIKEUTETUT HENKILÖT

*11 artikla***Oikeus yhteisön kasvilajikkeiden suojaan**

1. Henkilö, joka on jalostanut tai löytänyt ja kehittänyt lajikkeen, tai henkilö, jolla on hänen oikeutensa, jäljempänä ”jalostaja”, ovat molemmat oikeutettuja yhteisön kasvinjalostajanoikeuteen.

2. Jos kaksi henkilöä tai useampi henkilö on jalostanut tai löytänyt ja kehittänyt lajikkeen yhdessä, tämä oikeus kuuluu näille henkilöille yhteisesti, tai vastaaville oikeutetuille henkilöille. Tätä säännöstä sovelletaan samoin kahteen tai useampaan henkilöön niissä tapauksessa, joissa yksi tai useampi on löytänyt lajikkeen ja toinen kehittänyt tai toiset kehittäneet sen.

3. Yhteisön kasvinjalostajanoikeus kuuluu myös yhteisesti jalostajalle ja toiselle henkilölle tai toisille henkilöille, jos jalostaja ja toinen henkilö tai toiset henkilöt ovat antaneet suostumuksensa yhteiseen oikeuteen kirjallisella ilmoituksella.

4. Jos jalostaja on toisen palveluksessa oleva henkilö, yhteisön kasvinjalostajanoikeus määritellään kansallisen siihen työsopimukseen sovellettavan sääntelyn mukaisesti, jonka yhteydessä lajikkeen jalostus tai löytäminen ja kehittäminen on tapahtunut.

5. Jos yhteisön kasvinjalostajanoikeus kuuluu yhteisesti kahdelle tai useammalle henkilölle 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti, yksi tai useampi heistä voi kirjallisella ilmoituksella valtuuttaa toiset hakemaan mainittua oikeutta.

▼M5*12 artikla***Oikeus yhteisön kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen jättämiseen**

Luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt sekä sellaiset toimielimet, jotka niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti katsotaan oikeushenkilöiksi, ovat oikeutettuja jättämään yhteisön kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen.

Hakemuksen voivat jättää yhdessä kaksi henkilöä tai useampi henkilö, jotka täyttävät nämä edellytykset.

III LUKU

YHTEISÖN KASVINJALOSTAJANOIKEUKSIEN VAIKUTUKSET

13 artikla

Kasvinjalostajanoikeuksien haltijan oikeudet ja rajoitukset

1. Kasvinjalostajanoikeudet antavat omistajalleen tai omistajilleen, jäljempänä ”omistaja”, oikeuden toteuttaa 2 kohdassa luetellut toimet.
2. Rajoittamatta 15 ja 16 artiklan soveltamista, seuraavat toimet edellyttävät suojatun lajikkeen lajikeosien ja korjatun aineiston, jäljempänä ”aineisto”, osalta omistajan lupaa:
  - a) tuotanto tai lisäys (monistus),
  - b) pakkaaminen lisäystarkoituksiin,
  - c) myyntiin tarjoaminen,
  - d) myynti tai muu kaupan pitämisen muoto,
  - e) vienti yhteisöstä,
  - f) tuonti yhteisöön,
  - g) hallussa pitäminen a-f kohdassa mainittuihin tarkoituksiin.
 Omistaja voi asettaa luvalleen ehtoja ja rajoituksia.
3. Edellä 2 kohtaa sovelletaan korjattuun aineistoon ainoastaan, jos tämä aineisto on saatu käyttämällä luvatta suojatun lajikkeen lajikeosia, ja jollei omistaja ole kohtuudella voinut käyttää mainittuihin lajikeosiin liittyvää oikeuttaan.
4. Yksityiskohtaisissa 114 artiklassa tarkoitetuissa säännöissä voidaan säätää, että erityistapauksissa tämän artiklan 2 kohtaa sovelletaan myös suojatun lajikkeen aineistosta suoraan saatuihin tuotteisiin. Sitä voidaan soveltaa ainoastaan, jos nämä tuotteet on saatu käyttämällä luvatta suojatun lajikkeen aineistoa, ja jollei omistaja ole kohtuudella voinut käyttää mainittuun aineistoon liittyvää oikeuttaan. Jos 2 kohtaa sovelletaan suoraan saatuihin tuotteisiin, viimeksi mainittuja pidetään myös ”aineistona”.
5. Edellä 1-4 kohtaa sovelletaan myös:
  - a) lajikkeisiin, jotka on olennaisesti johdettu lajikkeesta, jolle yhteisön kasvinjalostajanoikeudet on myönnetty, jos tämä jälkimmäinen lajike ei itse ole olennaisesti johdettu lajike,
  - b) lajikkeisiin, jotka eivät ole 7 artiklan mukaisesti erotettavia suojattavasta lajikkeesta,
ja
  - c) lajikkeisiin, joiden tuotanto edellyttää suojatun lajikkeen toistuvaa käyttöä.
6. Edellä 5 kohdan a alakohtaa sovellettaessa lajiketta pidetään olennaisesti johdettuna toisesta lajikkeesta, jäljempänä ”lähtölajike”, jos:
  - a) se on pääosin johdettu lähtölajikkeesta tai lajikkeesta, joka itse on pääosin johdettu lähtölajikkeesta,
  - b) se on lähtölajikkeesta 7 artiklan mukaisesti erotettava,
ja
  - c) jos, johtamisesta aiheutuvia eroja lukuun ottamatta, se on olennaisilta osin lähtölajikkeen mukainen genotyypistä tai lähtölajikkeen genotyyppien yhdistelmästä aiheutuvine ominaispiirteineen.

▼B

7. Jäljempänä 114 artiklassa tarkoitetuissa soveltamista koskeissa säännöissä voidaan määritellä vähintään ne johdannaislajikkeiden muodostamisen muodot, joita 6 kohdan säännökset koskevat.

8. Kasvinjalostajanoikeuksien käyttämisellä ei saa rikkoa yhtäkään säännöstä, joiden perusteina ovat yleistä moraalialia, järjestystä tai turvallisuutta, ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelua, ympäristönsuojelua, kaupallisen tai teollisen omaisuuden suojelua tai kilpailun, kaupan tai maataloustuotannon suojelua koskevat syyt.

*14 artikla***Poikkeukset kasvinjalostajanoikeuksista**

1. Sen estämättä mitä 13 artiklan 2 kohdassa säädetään, ja maataloustuotannon suojelemiseksi maanviljelijöillä on lupa käyttää lisäystarkoituksiin avomaalla omalla tilallaan korjattua tuotetta, jonka he ovat saaneet istuttamalla omalle tilalleen sellaisen lajikkeen, muun kuin hybridilajikkeen tai synteettisen lajikkeen, lisäysaineistoa, jolla on yhteisön kasvinjalostajanoikeudet.

2. Edellä 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan seuraaviin viljelykasvilajeihin.

a) Rehukasvit:

Cicer arietinum L. - kahviherne

Lupinus luteus L. - keltalupiini

Medicago sativa L. - sinimailanen

Pisum sativum L. (partim) - herne

Trifolium alexandrinum L. - egyptinapila

Trifolium resupinatum L. - persianapila

Vicia faba - härkäpapu

Vicia sativa L. - rehuvirna

ja, Portugalin osalta, *Lolium multiflorum* Lam. - italianraiheinä.

b) Viljat:

Avena sativa - kaura

Hordeum vulgare L. - ohra

Oryza sativa L. - riisi

Phalaris canariensis L. - kanarianhelpi

Secale cereale L. - ruis

X Triticosecale Wittm. - ruisvehnä

Triticum aestivum L. emend. Fiori et Paol. - vehnä

Triticum durum Desf. - durumvehnä

Triticum spelta L. - spelttivehänä.

c) Peruna:

Solanum tuberosum - peruna.

d) Öljy- ja kuitukasvit:

Brassica napus L. (partim) - rapsi

Brassica rapa L. (partim) - rypsi

Linum usitatissimum - öljypellava, lukuun ottamatta kuitupellavaa.

▼B

3. Edellä 1 kohdassa säädetyn poikkeuksen mahdollistavat sekä jalostajan ja viljelijän lailliset edut turvaavat edellytykset vahvistetaan ennen tämän asetuksen voimaantuloa 114 artiklassa tarkoitettuina soveltamista koskevin säännöin seuraavin perustein:

- viljelijän tilatasolla ei ole määrällisiä rajoituksia siinä määrin kuin on kyse tilan tarpeista,
- korjattu tuote voi olla valmistettu viljelijän itsensä tai hänen käyttämiensä palvelujen suorittamaa istutusta varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiettyjä sellaisia rajoituksia, joita jäsenvaltiot voivat asettaa mainitun korjatun tuotteen valmistamisen järjestämisen osalta erityisesti sen varmistamiseksi, että valmistettavaksi tarkoitettu tuote on tunnistettava vielä valmistuksen jälkeen,
- pienviljelijöillä ei ole velvollisuutta maksaa omistajalle minkäänlaista palkkiota; ”pienviljelijällä” tarkoitetaan:
  - edellä 2 kohdassa mainittujen kasvilajien, joihin sovelletaan tukijärjestelmästä tiettyjen peltokasvien viljelijöille 30 päivänä kesäkuuta 1992 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1765/92 ⁽¹⁾, ollessa kyseessä viljelijöitä, joiden kasvinviljelyala ei ylitä alaa, joka tarvittaisiin 92 viljatomin tuottamiseen; tämän pinta-alan laskemiseksi sovelletaan edellä mainitun asetuksen 8 artiklan 2 kohtaa,
  - muiden tämän artiklan 2 kohdassa mainittujen kasvilajien osalta viljelijöitä, jotka täyttävät vastaavat tarkoituksenmukaiset perusteet,
- muilla viljelijöillä on velvollisuus maksaa omistajalle kohtuullinen palkkio, jonka on oltava selvästi pienempi kuin samalla alueella saman lajikkeen lisäysaineiston luvanvaraisen tuotannon osalta perittävä summa; tämän kohtuullisen palkkion tosiasiallinen taso voi vaihdella, ottaen huomioon sen missä määrin käytetään kyseisen lajikkeen osalta 1 kohdassa säädettyä poikkeusta,
- vastuu tämän artiklan tai tämän artiklan mukaisesti annettujen säännösten soveltamisen valvonnasta kuuluu yksinomaan omistajille; tämän valvonnan järjestämisessä ne eivät voi turvautua viranomaisten apuun,
- viljelijät ja lajittelutoimien suorittajat toimittavat pyydettyä omistajille kaiken asiaankuuluvan tiedon; myös maataloustuotantoa valvovat viranomaiset voivat toimittaa kaiken asiaankuuluvan tiedon, jos nämä tiedot on saatu heidän tehtäviensä tavanomaisen harjoittamisen yhteydessä ilman veloituksia tai lisäkustannuksia. Nämä säännökset eivät vaikuta henkilötietojen osalta yhteisön eikä kansalliseen lainsäädäntöön yksilöiden suojasta henkilötietojen käsittelyn ja vapaan liikkeen osalta.

15 artikla

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien vaikutusten rajoittaminen

Yhteisön kasvinjalostajanoikeudet eivät koske:

- a) toimia, jotka on suoritettu yksityisluontoisesti muissa kuin kaupallisissa tarkoituksissa,
- b) koetarkoituksin suoritettuja toimia,
- c) toimia, jotka on suoritettu toisten lajikkeiden jalostamiseksi tai löytämiseksi ja kehittämiseksi,
- d) edellä 13 artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja toimia, jotka koskevat näitä toisia lajikkeita, paitsi jos 13 artiklan 5 kohtaa sovelle-

⁽¹⁾ EYVL N:o L 181, 1.7.1992, s. 12. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 1552/93 (EYVL N:o L 154, 25.6.1993, s. 19).

▼B

taan tai jos toinen lajike tai tämän lajikkeen aineisto on suojattu sellaisella oikeudella omaisuudensuojaan, joka ei sisällä verrattavissa olevaa säännöstä,

ja

- e) toimia, joiden kieltäminen rikkoisi 13 artiklan 8 kohdan, 14 artiklan tai 29 artiklan säännöksiä vastaan.

*16 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien sammuminen**

Yhteisön kasvinjalostajanoikeudet eivät koske toimia, jotka liittyvät suojatun lajikkeen tai 13 artiklan 5 kohdan säännösten soveltamisalaan kuuluvan lajikkeen aineistoon, joka on luovutettu kolmansille omistajan toimesta tai hänen suostumuksellaan missä tahansa yhteisön paikassa, tai mainitusta aineistosta saatuun aineistoon, sikäli kuin nämä toimet:

▼C1

- a) merkitsevät kyseisen lajikkeen myöhemmin tapahtuvaa lisäystä, paitsi jos tämä lisäys oli tiedossa jo aineistoa luovutettaessa,

tai

▼B

- b) merkitsevät lajikeosien vientiä sellaiseen kolmanteen maahan, joka ei suojaakaan sen kasvisuvun tai kasvilajin lajikkeita, johon lajike kuuluu, paitsi jos viety aineisto on tarkoitettu kulutukseen.

*17 artikla***Lajikienimien käyttö**

1. Jokaisen henkilön, joka yhteisön alueella tarjoaa tai luovuttaa kaupallisiin tarkoituksiin kolmansille suojatun lajikkeen tai 13 artiklan 5 kohdan säännösten soveltamisalaan kuuluvan lajikkeen lajikeosia, on käytettävä lajikkeelle 63 artiklan mukaisesti annettua lajikenimeä; lajikenimeä kirjoitettuna käytettäessä sen on oltava helposti tunnistettavissa ja selvästi luettavissa. Jos tavaramerkki, kaupp nimi tai vastaava merkintä on yhdistetty annettuun lajikenimeen, tämän nimen on oltava helposti sellaiseksi tunnistettavissa.

2. Jokaisen henkilön, joka suorittaa tällaisia toimia lajikkeen minkä tahansa muun aineiston osalta, on ilmoitettava tämä nimi muiden lainsäädännön säännösten mukaisesti tai viranomaisen, ostajan tai kenen tahansa muun sellaisen henkilön pyynnöstä, jonka oikeutta asia koskee.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa sovelletaan edelleen yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien sammuttua.

*18 artikla***Lajikienimen käytön rajoittaminen**

1. Omistaja ei voi käyttää lajikenimen mukaisen nimen osalta myönnettyä oikeutta estääkseen tämän nimen vapaata käyttöä tämän lajikkeen yhteydessä edes yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien sammuttua.

2. Kolmas osapuoli voi käyttää lajikenimen mukaisen nimen osalta myönnettyä oikeutta estääkseen tämän nimen vapaan käytön ainoastaan, jos tämä oikeus on myönnetty ennen mainitun nimen antamista 63 artiklan mukaisesti.

3. Jos lajike on suojattu yhteisön kasvinjalostajanoikeuksin tai joko jäsenvaltiossa tai Kansainvälisen liiton uusien kasvilajikkeiden suojaamiseksi jäsenvaltiossa kansallisin omaisuus oikeuksin, sille annettua nimeä tai mitä tahansa muuta nimeä, johon se voitaisiin sekoittaa, ei voida

▼B

käyttää yhteisön alueella toisen saman kasvitieteellisen lajin tai sille läheisen lajin lajikkeen yhteydessä sitä 63 artiklan 5 kohdan mukaisesti julkaistaessa eikä tämän toisen lajikkeen aineiston osalta.

IV LUKU

YHTEISÖN KASVINJALOSTAJANOIKEUKSIEN VOIMASSAOLO JA SÄMUMINEN*19 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien voimassaolo**

1. Yhteisön kasvinjalostajanoikeudet ovat voimassa suojan myöntämistä seuraavan kahdenkymmenennenviidennen kalenterivuoden loppuun tai viiniköynnösten ja puiden osalta kolmannenkymmenennen kalenterivuoden loppuun.
2. Neuvosto voi komission ehdotuksesta määränemmistöllä säätää näiden määräaikojen pidentämisestä enintään viidellä vuodella tiettyjen sukujen tai lajien osalta.
3. Yhteisön kasvinjalostajanoikeudet sammuvat ennen 1 kohdassa ilmoitettujen tai 2 kohdan mukaisesti vahvistettujen voimassaoloaikojen päättymistä, jos omistaja luopuu niistä virastolle osoitetulla kirjallisella ilmoituksella, jolloin oikeudet sammuvat ilmoituksen virastoon saapumista seuraavana päivänä.

*20 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien mitättömyys**

1. Virasto julistaa yhteisön kasvinjalostajanoikeudet mitättömiksi, jos on osoittautunut, että:
  - a) edellä 7 ja 10 artiklassa esitettyjä edellytyksiä ei oltu täytetty yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämishetkellä,
  - tai
  - b) yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien perustuessa olennaisilta osin hakijan toimittamiin tietoihin ja asiakirjoihin 8 ja 9 artiklassa esitettyjä edellytyksiä ei oltu täytetty mainittujen oikeuksien myöntämishetkellä,
  - tai
  - c) oikeudet on myönnetty henkilölle, joka ei ole niihin oikeutettu, sikäli kuin niitä ei ole siirretty niihin oikeutetulle henkilölle.
2. Jos yhteisön kasvinjalostajanoikeudet on julistettu mitättömiksi, niillä ei katsota olleen alunperinkään tässä asetuksessa säädettyä lainvoimaa.

*21 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien menettäminen**

1. Virasto epää tulevaa aikaa koskevat yhteisön kasvinjalostajanoikeudet omistajaltaan, jos on osoittautunut, että 8 ja 9 artiklassa esitetyt edellytykset eivät ole enää täyttyneet. Jos on osoittautunut, että nämä edellytykset eivät olleet enää täyttyneet myöskään epäämistä edeltävänä päivämääränä, oikeuksien menetys voi tulla voimaan tästä päivämäärästä alkaen.
2. Virasto epää tulevaa aikaa koskevat yhteisön kasvinjalostajanoikeudet omistajalta, jos omistaja saatuaan kehotuksen ja viraston vahvistamaan määräaikaan mennessä:

▼B

- a) ei ole täyttänyt yhtä sille 64 artiklan 3 kohdan nojalla kuuluvaa velvoitetta,
tai
- b) ei ehdota 66 artiklassa tarkoitettussa tapauksessa toista asianmukaista lajikenimeä,
tai
- c) jättää maksamatta mahdolliset yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien ylläpidosta aiheutuvat maksut,
tai
- d) ei enää täytä 12 artiklassa ja 82 artiklassa esitettyjä edellytyksiä, joko ensimmäisenä omistajana tai omistukseen 23 artiklan mukaisen siirtämisen seurauksena oikeutettuna henkilönä.

V LUKU

YHTEISÖN KASVILAJIKKEIDEN SUOJAAMINEN OMAISUUTENA*22 artikla***Mukauttaminen kansalliseen lainsäädäntöön**

1. Jollei 23-29 artiklassa toisin säädetä, yhteisön kasvilajikkeiden suojaamista omaisuutena pidetään kaikissa suhteissa ja koko yhteisön alueella sen jäsenvaltion vastaavana omistusoikeutena, jonka alueella:
- a) omistajalla on yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisterin mukaan ollut kotipaikka, toimipaikka tai laitos kyseessä olevana päivänä,
tai
- b) ensimmäisellä omistajan valtuuttamalla mainittuun rekisteriin merkityllä henkilöllä, jos a kohdassa säädetty edellytykset eivät täyty, on ollut kotipaikka, toimipaikka tai laitos kirjaamispäivänä.
2. Jos 1 kohdassa esitetyt edellytykset eivät täyty, viimeksi mainitussa tarkoitettu valtio on se jäsenvaltio, jossa virastolla on toimipaikka.
3. Jos 1 kohdassa tarkoitettussa rekisterissä on omistajan tai hänen valtuuttamiensa henkilöiden osalta kotipaikka, toimipaikka tai laitos kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa, kotipaikoista tai toimipaikoista ensimmäinen otetaan huomioon 1 kohtaa sovellettaessa.
4. Jos kaksi henkilöä tai useampi henkilö on merkitty 1 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin yhteisomistajiksi, kirjaamisjärjestyksessä ensimmäinen yhteisomistajista, joka täyttää edellytykset, otetaan huomioon 1 kohdan a alakohtaa sovellettaessa. Jos yksikään yhteisomistajista ei täytä 1 kohdan a alakohdassa esitettyjä edellytyksiä, 2 kohtaa sovelletaan.

*23 artikla***Siirtäminen**

1. Yhteisön kasvinjalostajanoikeudet voidaan siirtää yhdelle tai useammalle niihin oikeutetulle henkilölle.
2. Yhteisön kasvinjalostajanoikeuden siirtäminen luovuttamalla voi tapahtua ainoastaan sellaisille oikeutetuille henkilöille, jotka täyttävät 12 ja 82 artiklassa esitetyt edellytykset. Siirtäminen on tehtävä kirjallisesti ja siinä on oltava sopimuspuolten allekirjoitukset, paitsi jos se on seuraus tuomioistuimen päätöksestä tai jostakin muusta oikeudenkäyntimenettelyn päättävästä asiakirjasta. Muutoin se on mitätön.
3. Jollei 100 artiklassa toisin säädetä, siirtäminen ei vaikuta kolmansien osapuolten ennen siirtämispäivämäärää hankkimiin oikeuksiin.

▼B

4. Siirtäminen tulee voimaan viraston osalta ja sitä voidaan puolustaa kolmansia osapuolia vastaan ainoastaan, jos käytettävissä on todistavat asiakirjat, joista on säädetty soveltamista koskevissa yksityiskohtaisissa säännöissä, ja kun se on kirjattu yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin. Kuitenkin siirtämistä, jota ei vielä ole kirjattu, voidaan puolustaa sellaisia kolmansia osapuolia vastaan, jotka ovat hankkineet oikeudet ennen siirtämisen päivämäärää, mutta jotka tiesivät tästä näitä oikeuksia hankkiessaan.

*24 artikla***Pakkotäytäntöönpano**

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksiin voidaan soveltaa pakkotäytäntöönpanotoimenpiteitä sekä väliaikaisia ja suojatoimenpiteitä tuomioistuinten toimivaltaa ja tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskevan yleissopimuksen, joka on allekirjoitettu 16 päivänä syyskuuta 1988 Luganossa, jäljempänä ”Luganon yleissopimus”, 24 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä.

*25 artikla***Konkurssimenettelyt ja muut vastaavat menettelyt**

Jäsenvaltioiden välisten asiaa koskevien yhteisten sääntöjen voimaantuloon asti yhteisön kasvinjalostajanoikeuksiin voidaan soveltaa konkurssimenettelyä tai vastaavaa menettelyä ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa tällainen menettely on ensiksi otettu käyttöön kansainvälisessä lainsäädännössä tai asiaan sovellettavissa yleissopimuksessa tarkoitetussa merkityksessä.

*26 artikla***Yhteisön kasvilajikkeiden omaisuutena suojaamisen hakeminen**

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskeviin hakemuksiin sovelletaan 22-25 artiklaa. Näiden hakemusten osalta mainituissa artikloissa tehtyjä viittauksia yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin pidetään viittauksina yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevaan hakemusrekisteriin.

*27 artikla***Sopimukseen perustuvat viljelyluvat**

1. Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia voivat koskea kokonaisuudessaan tai osittain sopimukseen perustuvat viljelyluvat. Nämä luvat voivat olla yksinoikeuksia tai muita lupia.
2. Omistaja voi käyttää yhteisön kasvilajikkeiden suojaamista koskevia oikeuksiaan sellaista henkilöä vastaan, jolla on viljelylupa ja joka rikkoo jotakin hänen lupaansa 1 kohdan mukaisesti kuuluvaa edellytystä tai rajoitusta.

*28 artikla***Yhteisomistus**

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien yhteisomistuksen tapauksessa 22-27 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin suhteessa vastaaviin omistus-osuuksiin, jos nämä osuudet on määritetty.

▼ **M4***29 artikla***Pakkoluvat**

1. Virasto myöntää pakkoluvan yhdelle tai useammalle henkilölle tämän henkilön tai näiden henkilöiden hakemuksesta, mutta ainoastaan yleisen edun vuoksi ja vasta kuultuaan 36 artiklassa tarkoitettua hallinto-neuvostoa.

2. Kun jokin jäsenvaltio, komissio tai yhteisön tasolla perustettu ja komission rekisteröimä järjestö sitä hakee, pakkolupa voidaan myöntää, joko erityisedellytykset täyttävän luokan henkilöille tai kenelle tahansa henkilölle yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa tai koko yhteisössä. Pakkolupa voidaan myöntää ainoastaan yleisen edun vuoksi ja hallinto-neuvoston suostumuksella.

3. Myöntäessään 1, 2, 5 tai 5 a kohdan mukaista pakkolupaa virasto määrittää toimet, joita se koskee, ja noudatettavat kohtuulliset edellytykset sekä 2 kohdassa tarkoitettut erityisedellytykset. Kohtuullisten edellytysten osalta otetaan huomioon kaikkien sellaisten kasvinjalostajanoikeuksien haltijoiden edut, joihin pakkoluvan myöntäminen vaikuttaisi. Kohtuullisiin edellytyksiin voi kuulua mahdollinen kestoajan rajoitus tai asianmukainen käyttö lupamaksu kohtuullisen korvauksen suorittamiseksi haltijalle, tai ne voivat asettaa haltijalle tiettyjä velvoitteita, joiden täyttäminen on tarpeen pakkoluvan käyttämiseksi.

4. Kunkin yksivuotiskauden kuluttua 1, 2, 5 tai 5 a kohdan mukaisen pakkoluvan myöntämisestä ja mahdollisen 3 kohdassa tarkoitetun kestoajan rajoissa menettelyn osapuoli voi hakea pakkoluvan myöntämistä koskevan päätöksen peruuttamista tai muuttamista. Tällaisen hakemuksen ainoa peruste on se, että aiemmin tehtyä päätöstä koskevat olosuhteet ovat muuttuneet tällä välin.

5. Pakkolupa myönnetään hakemuksesta kasvinjalostajanoikeudenhaltijalle johdannaislajikkeen osalta, jos 1 kohdassa esitetyt perusteet täyttyvät. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin kohtuullisiin edellytyksiin kuuluu asianmukainen käyttö lupamaksu kohtuullisen korvauksen suorittamiseksi alkuperäisen lajikkeen omistajalle.

5a. Bioteknologisen keksinnön patentin haltijalle on hakemuksesta myönnettävä asianmukaista korvausta vastaan pakkolupa direktiivin 98/44/EY 12 artiklan 2 kohdan mukaista suojatun kasvilajikkeen muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaa käyttöä varten edellyttäen, että patentin haltija osoittaa:

- i) hakeneensa kasvinjalostusoikeuden haltijalta sopimukseen perustuvaa käyttö lupaa saamatta sitä; ja
- ii) että keksintö merkitsee merkittävää teknistä kehitystä, johon liittyy huomattava taloudellinen etu suojattuun kasvilajikkeeseen verrattuna.

Kun haltijalle on myönnetty direktiivin 98/44/EY 12 artiklan 1 kohdan mukainen pakkolupa patentilla suojatun keksinnön muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaa käyttöä varten, jotta hän voisi hankkia kasvinjalostajanoikeuden tai hyödyntää kasvinjalostajanoikeuttaan, kyseistä keksintöä koskevan patentin haltijalle on myönnettävä hakemuksesta kohtuullisin ehdoin vastavuoroinen lupa kyseisen kasvilajikkeen muulla kuin yksinoikeudella tapahtuvaan hyödyntämiseen.

Tässä kohdassa tarkoitetun luvan tai vastavuoroisen luvan alueellinen soveltamisala rajataan niihin yhteisön osiin, joissa patentti on voimassa.

6. 114 artiklan mukaisissa täytäntöönpanosäännöksissä voidaan mainita tiettyjä muita esimerkitapauksia 1, 2 ja 5 a kohdassa tarkoitettua yleisen edun vuoksi myönnettävästä luvasta sekä täsmentää lisäksi yksityiskohtaiset säännöt 1–5 a kohdan panemisesta täytäntöön.

7. Jäsenvaltiot eivät voi myöntää pakkolupia yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien osalta.

KOLMAS OSA

YHTEISÖN KASVILAJIKEVIRASTO

I LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

30 artikla

Oikeudellinen asema, palvelut

1. Virasto on yhteisön elin. Se on oikeushenkilö.
2. Virastolla on jokaisessa jäsenvaltiossa laajin kansallisen lainsäädännön mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Se voi erityisesti hankkia ja luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.
3. Virastoa edustaa sen pääjohtaja.
4. Jäljempänä 36 artiklassa tarkoitetun hallintoneuvoston suostumuksella virasto voi määrätä kansallisia toimielimiä hoitamaan tiettyjä sen hallinnollisia tehtäviä tai perustaa tätä tarkoitusta varten omat yksikönsä jäsenvaltioihin näiden suostumuksella.

31 artikla

Henkilöstö

1. Euroopan yhteisöjen virkamiesten henkilöstösääntöjä, muihin työntekijöihin sovellettavia palvelussuhteen ehtoja ja Euroopan yhteisöjen toimielimien yhteisellä sopimuksella antamia asetuksia sovelletaan viraston henkilöstöön, sanotun kuitenkin rajoittamatta 47 artiklan soveltamista valituslautakunnan jäseniin.
2. Virasto käyttää henkilöstönsä suhteen niitä valtuuksia, jotka on siirretty nimittävälle viranomaiselle henkilöstösäännöillä ja muihin työntekijöihin sovellettavilla palvelussuhteen ehdoilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 43 artiklan soveltamista.

32 artikla

Erioikeudet ja vapaudet

Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa sovelletaan virastoon.

33 artikla

Vastuu

1. Sopimussuhteeseen perustuva viraston vastuu määräytyy sopimukseen sovellettavan lain mukaan.
2. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia viraston tekemässä sopimuksessa olevan välityslausekkeen nojalla.
3. Sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella virasto korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti.
4. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat 3 kohdassa tarkoitettujen vahinkojen korvaamista.

▼B

5. Viraston henkilöstöön kuuluvien henkilökohtaisesta vastuusta virastoa kohtaan määrätään henkilöstösäännöissä tai muihin työntekijöihin sovellettavissa palvelussuhteen ehdossa.

▼M3*33a artikla***Oikeus tutustua asiakirjoihin**

1. Viraston hallussa oleviin asiakirjoihin sovelletaan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1049/2001 ⁽¹⁾.
2. Hallintoneuvosto antaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset käytännön säännöt kuuden kuukauden kuluessa yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun asetuksen N:o 2100/94 muuttamisesta 18 päivänä kesäkuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1650/2003 ⁽²⁾ voimaantulosta.
3. Päätöksistä, jotka virasto on tehnyt asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan soveltamiseksi, voidaan tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle perustamissopimuksen 195 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti tai nostaa kanne Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa perustamissopimuksen 230 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

▼B*34 artikla***Kieliä koskeva sääntely**

1. Euroopan talousyhteisön kieliä koskevan sääntelyn vahvistamisesta 15 päivänä huhtikuuta 1958 annetussa asetuksessa N:o 1 ⁽³⁾ annettuja säännöksiä sovelletaan virastoon.
2. Virastolle esitetyt hakemukset, asiakirjakokonaisuuksien valmisteluun tarvittavat asiakirjat ja kaikki muut asiakirjat on laadittava yhdellä Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä.
3. Viraston menettelyssä asianosaisilla on 114 artiklassa tarkoitetun täytäntöönpanoa koskevan asetuksen mukaisesti oikeus käyttää kirjallisessa ja suullisessa menettelyssä jotakin Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä käännöksen avulla ja kuulemisten ollessa kyseessä simultaanitulkkauksen avulla ainakin yhdellä muulla Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä, jonka menettelyn muu asianosainen valitsee. Näiden oikeuksien käyttäminen ei aiheuta menettelyn asianosaisille erityisiä kustannuksia.
4. Viraston toiminnassa tarvittavat käännöspalvelut tarjoaa pääasiassa unionin elinten käännöspalvelukeskus.

*35 artikla***Viraston päätökset**

1. Siltä osin kuin valituslautakunnan ei tarvitse tehdä päätöksiä 72 artiklan mukaisesti, viraston päätökset tekee sen pääjohtaja tai joku hänen välittömässä alaisuudessaan.
2. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, 20, 21, 29, 59, 61, 62, 63 ja 66 artiklassa tai 100 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut päätökset tekee viraston henkilöstöstä koostuva komitea, jossa on kolme jäsentä. Kunkin komitean jäsenen toimivalta, heidän toimivaltansa päätösten valmisteluvaiheessa, äänestysmääräykset ja pääjohtajan asema mainitun komitean

⁽¹⁾ EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽²⁾ EUVL L 245, 29.9.2003, s. 28.

⁽³⁾ EYVL N:o 17, 6.10.1958, s. 385/58. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1985 liittymissopimuksella.

▼B

suhteen vahvistetaan 114 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa. Muutoin komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet päätöksiä tehdessään.

3. Muut kuin 2 kohdassa tarkoitetut johtajan päätökset voi tehdä, jos pääjohtaja ei itse niitä tee, 42 artiklan 2 kohdan h alakohdan mukaan asianmukaisesti valtuutettu viraston työntekijä.

II LUKU

HALLINTONEUVOSTO*36 artikla***Perustaminen ja toimivalta**

1. Perustetaan hallintoneuvosto, joka liitetään virastoon. Tämän asetuksen muissa säännöksissä tai 113 ja 114 artiklan tarkoittamissa säännöksissä sille annetun toimivallan lisäksi hallintoneuvosto käyttää suhteessa virastoon seuraavaa toimivaltaa:

- a) se neuvoo virastoa tämän toimivaltaan kuuluvissa kysymyksissä tai muotoilee yleisiä suuntaviivoja tässä suhteessa,
- b) se tarkastelee pääjohtajan laatimia toimintakertomuksia ja valvoo lisäksi viraston toimia tämän tarkastelun ja kaiken muun saamansa tiedon pohjalta,
- c) se vahvistaa viraston ehdotuksesta 35 artiklassa tarkoitettujen komitean jäsenten lukumäärän samoin kuin heidän tehtävänsä ja heidän toimikautensa pituuden tai muotoilee yleisiä suuntaviivoja tässä suhteessa,
- d) se voi luoda viraston työtapoja koskevat säännöt,
- e) se voi muotoilla pääperiaatteet 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Lisäksi hallintoneuvosto:

- voi antaa lausuntoja ja pyytää tietoja virastolta tai komissiolta, kun se katsoo niitä tarvittavan,
- voi toimittaa komissiolle muutoksin tai muutoksitta hankkeet, jotka on saatettu sen käsiteltäviksi 42 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti tai toimittaa omat tämän asetuksen muutosluonnoksensa, 113 ja 114 artikloissa tarkoitetut säännökset sekä kaikki muut yhteisön kasvilajikkeiden suojaamista koskevat sääntelyt,
- on kuultavana 113 artiklan 4 kohdan ja 114 artiklan 2 kohdan mukaisesti,
- suorittaa tehtävänsä viraston talousarvioon liittyvissä asioissa 109, 111 ja 112 artiklan mukaisesti.

*37 artikla***Kokoonpano**

1. Hallintoneuvosto muodostuu jäsenvaltioiden nimeämistä edustajista, yksi jokaista jäsenvaltioita kohden, ja yhdestä komission edustajasta sekä heidän varajäsenistään.

2. Hallintoneuvoston jäsenet voivat käyttää apunaan neuvonantajia ja asiantuntijoita, jollei sen työjärjestyksen säännöksistä muuta johdu.

▼B*38 artikla***Puheenjohtajuus**

1. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtaja toimii viran puolesta puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estyneenä.
2. Puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan toimikausi päättyy, kun nämä lakkaavat olemasta hallintoneuvoston jäseniä. Puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan toimikauden pituus on kolme vuotta, mikäli toista puheenjohtajaa tai varapuheenjohtajaa ei valita ennen tämän kauden loppua, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän säännöksen soveltamista. Samat henkilöt voidaan valita uudelleen.

*39 artikla***Kokoukset**

1. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta.
2. Jollei hallintoneuvosto toisin päättä, viraston pääjohtaja ottaa osaa keskusteluihin. Hänellä ei ole äänioikeutta.
3. Hallintoneuvostolla on yksi sääntömääräinen kokous vuodessa; muulloin se kokoontuu puheenjohtajan aloitteesta tai komission tai jäsenmaiden kolmanneksen pyynnöstä.
4. Hallintoneuvosto vahvistaa työjärjestyksensä ja voi sen mukaisesti perustaa alaisenaan toimivia komiteoita.
5. Hallintoneuvosto voi kutsua tarkkailijoita osallistumaan kokouksiinsa.
6. Hallintoneuvoston sihteeristötehtävistä huolehtii virasto.

*40 artikla***Kokouspaikka**

Hallintoneuvosto kokoontuu komission, viraston tai tutkintaviraston kotipaikassa. Yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan työjärjestyksessä.

*41 artikla***Äänestys**

1. Hallintoneuvosto tekee muut kuin 2 kohdassa tarkoitetut päätöksensä jäsenvaltioiden edustajien yksinkertaisella enemmistöllä.
2. Kolmen neljäosan enemmistö jäsenvaltioiden edustajista vaaditaan niiden päätösten tekemiseen, jotka hallintoneuvosto on toimivaltainen tekemään ► **M5** ————— ◀ 29 artiklan, 36 artiklan 1 kohdan a, b, d ja e alakohdan, 43 artiklan, 47 artiklan, 109 artiklan 3 kohdan tai 112 artiklan mukaisesti.
3. Jokaisella jäsenvaltiolla on yksi ääni.
4. Hallintoneuvoston päätökset eivät ole sopimuksen 189 artiklan merkityksessä velvoittavia.

▼B

III LUKU

VIRASTON JOHTAMINEN

*42 artikla***Pääjohtajan tehtävät ja toimivalta**

1. Pääjohtaja vastaa viraston johtamisesta.
2. Tätä tarkoitusta varten pääjohtajalla on erityisesti seuraavat tehtävät ja seuraava toimivalta:
  - a) hän toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, erityisesti antaa sisäisiä hallinnollisia ohjeita ja julkistaa asiakirjat, viraston moitteettoman toiminnan varmistamiseksi tämän asetuksen, 113 ja 114 artiklassa tarkoitettujen säännösten sekä hallintoneuvoston 36 artiklan 1 kohdan mukaan laatimien sääntöjen ja suuntaviivojen mukaisesti,
  - b) hän esittää vuosittain toimintakertomuksen komissiolle ja hallintoneuvostolle,
  - c) hänellä on henkilöstön suhteen 31 artiklan 2 kohdassa säädetty toimivalta,
  - d) hän toimittaa 36 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 47 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ehdotukset,
  - e) hän laatii ennakkoarvion viraston tuloista ja menoista 109 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja huolehtii talousarvion toteuttamisesta 100 artiklan mukaisesti,
  - f) hän hankkii hallintoneuvoston pyytämät tiedot 36 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti,
  - g) hän voi saattaa hallintoneuvoston käsiteltäväksi kaikki tämän asetuksen, 113 ja 114 artiklassa tarkoitettujen säännösten ja kaiken muun yhteisön kasvilajikkeiden suojaamista koskevan sääntelyn muutosluonnokset,
  - h) hän voi siirtää toimivaltansa muille viraston henkilöstön jäsenille, jollei 113 ja 114 artiklassa tarkoitetuista säännöksistä muuta johdu.
3. Pääjohtajaa avustaa yksi tai useampi varajohtaja. Pääjohtajan ollessa estyneenä varajohtaja tai yksi heistä hoitaa johtajan tehtävät hallintoneuvoston 36 artiklan 1 kohdan mukaan laatimissa säännöissä ja suuntaviivoissa määrätyn menettelyn mukaisesti.

*43 artikla***Johtavien virkamiesten nimittäminen**

1. Neuvosto nimittää viraston pääjohtajan ehdokaslistan perusteella, jonka komissio esittää saatuaan hallintoneuvoston lausunnon. Erottamisoikeus kuuluu neuvostolle, joka toimii komission ehdotuksesta ja hallintoneuvoston lausunnon saatuaan.
2. Pääjohtajan toimikausi ei kestä kauempaa kuin viisi vuotta. Sama henkilö voidaan nimittää uudelleen.
3. Viraston varajohtaja tai -johtajat nimitetään ja erotetaan 1 ja 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaan, kun pääjohtajaa on kuultu.
4. Neuvostolla on 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden suhteen kurinpidollinen toimivalta.

44 artikla

Laillisuuden tutkiminen

1. Komissio tutkii pääjohtajan niiden toimien laillisuuden, joille yhteisön lainsäädännössä ei säädetä laillisuuden tutkimista jonkun muun elimen toimesta, sekä viraston talousarviota koskevien hallintoneuvoston toimien laillisuuden.
2. Komissio vaatii, että kaikki 1 kohdassa tarkoitetut laittomat toimet on muutettava tai julistettava mitättömäksi.
3. Kaikki jäsenvaltiot, hallintoneuvoston jäsenet ja ne henkilöt, joita asia välittömästi ja henkilökohtaisesti koskee, voivat saattaa kaikki 1 kohdassa tarkoitettujen toimien, niin välittömien kuin välillistenkin, laillisuuden komission tutkittavaksi. Komission on saatava asia käsiteltäväkseen kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona asianosainen sai kyseisestä asiasta tiedon. Komissio tekee päätöksensä ja ilmoittaa siitä kahden kuukauden kuluessa.

IV LUKU

VALITUSLAUTAKUNNAT

45 artikla

Perustaminen ja toimivalta

1. Perustetaan virastoon yksi tai useampia valituslautakuntia.
2. Valituslautakunnalla tai -lautakunnilla on toimivalta ratkaista 67 artiklassa tarkoitettuja päätöksiä vastaan tehdyt valitukset.
3. Valituslautakunta tai -lautakunnat kutsutaan koolle tarpeen mukaan. Niiden lukumäärä ja tehtävät vahvistetaan 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa.

46 artikla

Valituslautakuntien kokoonpano

1. Valituslautakunta muodostuu puheenjohtajasta ja kahdesta muusta jäsenestä.
2. Puheenjohtaja valitsee tapauskohtaisesti muut jäsenet ja heidän sijaisensa 47 artiklan 2 kohdan mukaisesti laaditulta pätevien jäsenien listalta.
3. Valituslautakunnan katsoessa, että tapauksen luonne niin vaatii, se voi kyseisen tapauksen käsittelyyn valita kaksi ylimääräistä jäsentä ylimainitulta listalta.
4. Jokaisen valituslautakunnan jäsenen kelpoisuus, heidän toimivaltansa päätösten valmisteluvaiheessa ja äänestysmääräykset vahvistetaan 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa.

47 artikla

Valituslautakunnan jäsenten riippumattomuus

1. Neuvosto nimittää valituslautakuntien puheenjohtajat ja heidän sijaisensa ehdokaslistalta, joka laaditaan jokaista puheenjohtajan ja sijaisen paikkaa varten, ja jonka komissio esittelee saatuaan hallintoneuvoston lausunnon. Toimikausi on viisi vuotta. Samat henkilöt voidaan valita uudelleen.
2. Hallintoneuvosto valitsee viraston ehdotuksesta muut valituslautakunnan jäsenet 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti pätevien jäsenien listalta

▼B

viideksi vuodeksi. Lista laaditaan viideksi vuodeksi. Tämä ajanjakso on uusittavissa koko listan tai sen osan osalta.

3. Valituslautakunnan jäsenet ovat riippumattomia. Päätöksiä tehdessään heitä eivät sido mitkään ohjeet.
4. Valituslautakuntien jäsenet eivät voi olla 35 artiklassa tarkoitettujen komiteoiden jäseniä eivätkä voi hoitaa mitään muita tehtäviä virastossa. Valituslautakunnan jäsenen tehtävää voidaan hoitaa osa-aikaisesti.
5. Valituslautakunnan jäseniä ei voida vapauttaa tehtävistään eikä heidän nimeään voida poistaa listalta tapauskohtaisesti sovellettavana ajanjaksona, jollei heitä vastaan ole vakavia perusteita ja jollei Euroopan yhteisöjen tuomioistuimien pyynnöstä, jonka se esittää hallintoneuvoston lausunnon saatuaan, päätöstä tässä tarkoituksessa.

*48 artikla***Erottaminen ja jääväys**

1. Valituslautakunnan jäsenet eivät voi osallistua valitusmenettelyyn, jos heillä on siinä omia etuja valvottavana, jos he ovat aikaisemmin edustaneet jompaa kumpaa käsittelyn asianosaisista tai jos he ovat osallistuneet sen päätöksen valmisteluun, jota valitus koskee.
2. Jos 1 kohdassa mainituista tai jostain muista syistä valituslautakunnan jäsen ei katso voivansa osallistua valitusmenettelyyn, hän ilmoittaa siitä lautakunnalle.
3. Kaikki valitusmenettelyn asianosaiset voivat jäädä valituslautakunnan jäsenet 1 kohdassa mainituista syistä tai jos lautakunnan jäseniä epäillään puolueellisuudesta. Jääväystä ei voida hyväksyä silloin, kun menettelyn asianosainen on jo ryhtynyt menettelyyn, vaikka hänellä on ollut tiedossaan jääväysperuste. Jääväystä ei voida perustella jäsenten kansalaisuudella.
4. Valituslautakunnat ratkaisevat asiat 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ilman kyseisen jäsenen osallistumista. Päätösten tekoa varten eroavan tai jäävätyksen jäsenen tilalle valituslautakuntaan tulee hänen sijaisensa.

NELJÄS OSA

VIRASTON MENETTELY

I LUKU

HAKEMUS*49 artikla***Hakemuksen jättäminen**

1. Kasvinjalostajanoikeushakemus jätetään hakijan valinnan mukaan:
  - a) suoraan virastoon
  - tai
  - b) johonkin viraston yksiköistä tai 30 artiklan 4 kohdan nojalla perustetuista tai valtuutetuista kansallisista yksiköistä sillä ehdolla, että hakija ilmoittaa suoraan virastolle hakemuksensa jättämisestä kahden viikon määräajan kuluessa kyseisestä jättämisestä.

Yksityiskohtaiset säännöt edellä b alakohdassa tarkoitettujen tiedon toimittamisesta voidaan vahvistaa 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoasetuksessa. Hakemuksesta virastolle b alakohdan mukaisen ilmoitta-

▼B

misen tekemättä jättäminen ei vaikuta hakemuksen voimassaoloon, jos hakemus saapuu virastoon viraston yksikköön tai kansalliseen yksikköön jättämistä seuraavan kuukauden kuluessa.

2. Jos hakemus jätetään johonkin 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kansallisista yksiköistä, kansallisen yksikön on toteutettava kaikki toimenpiteet hakemuksen toimittamiseksi virastoon kahden viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä. Kansalliset yksiköt voivat periä hakijalta maksun, joka kuitenkin voi enintään olla hakemuksen vastaanottamiseen ja sen virastoon toimittamiseen liittyvien hallinnollisten kulujen summa.

*50 artikla***Edellytykset, jotka hakemuksen täytyy täyttää**

1. Kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen täytyy sisältää vähintään:

- a) hakemus kasvinjalostajanoikeuksien myöntämiseksi,
- b) kasvitieteellisen taksonin määrittely,
- c) tiedot, joilla hakijan, tai tarvittaessa hakijoiden, henkilöllisyys voidaan todeta,
- d) kasvinjalostajan nimi sekä vakuutus, ettei kukaan muu hakijan tietääkseen ole osallistunut lajikkeen jalostukseen tai löytämiseen ja kehittämiseen; jos hakija ei ole kasvinjalostaja tai jos hän ei ole ainoa kasvinjalostaja, hänen on hankittava asiaankuuluvat kirjalliset todisteet, jotka osoittavat, miten hän on saanut kyseisen oikeuden,
- e) lajikkeen väliaikainen kuvaus,
- f) lajikkeen tekninen kuvaus,
- g) lajikkeen maantieteellinen alkuperä,
- h) edustajan tai edustajien valtuudet,
- i) lajikkeen kaikkea aikaisempaa kaupan pitämistä koskevat tiedot,
- j) kaikkia lajikkeen osalta tehtyjä hakemuksia koskevat tiedot.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä, muiden tietojen hankkiminen mukaan lukien, voidaan tarkentaa 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa.

3. Hakija ehdottaa lajikenimeä, joka voidaan liittää hakemukseen.

*51 artikla***Hakemuksen jättöpäivä**

Kasvinjalostajanoikeushakemuksen jättöpäivä on päivä, jona asianmukainen hakemus saapuu virastoon 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tai viraston yksikköön tai kansalliseen yksikköön 49 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti edellyttäen, että hakemus on 50 artiklan 1 kohdan mukainen, ja että 83 artiklan mukaiset maksut on maksettu viraston vahvistamassa määräajassa.

*52 artikla***Etuoikeus**

1. Hakemuksen aiemmuus määritellään sen vastaanottopäivän perusteella. Jos hakemuksilla on sama jättöpäivä, niiden kummankin aiemmuus vahvistetaan sen järjestyksen perusteella, jossa ne on saatu, jos tällainen järjestys voidaan laatia. Jollei, niillä on sama aiemmuus.

▼B

2. Jos hakija tai hänen laillinen edeltäjänsä on jo hakenut kyseiselle lajikkeelle suojaa jossakin jäsenvaltiossa tai Kansainvälisen liiton kasvilajikkeiden suojaamiseksi jäsenvaltiossa, ja jos aikaisemman hakemuksen jättöpäivästä on kulunut alle kaksitoista kuukautta uuden hakemuksen jättöpäivään, hakijalla on etuoikeus yhteisön suojaan kasvilajikkeille aikaisemman hakemuksen perusteella edellyttäen, että kyseinen hakemus on edelleen voimassa uuden hakemuksen jättöpäivänä.

3. Etuoikeuden seurauksena aikaisemman hakemuksen jättöpäivää pidetään myös kasvinjalostajanoikeushakemuksen jättöpäivänä 7, 10 ja 11 artiklaa sovellettaessa.

▼M5

4. Edellä olevaa 2 ja 3 kohtaa sovelletaan myös aikaisempiin hakemuksiin, jotka on jätetty toisessa valtiossa.

▼B

5. Kaikki vaatimukset 2 kohdassa säädettyä etuoikeutta aikaisemmasta etuoikeudesta raukeavat, jos hakija ei esitä virastolle kolmen kuukauden määräajan kuluessa jättöpäivästä alalla toimivaltaisten viranomaisten oikeaksi todistamia jäljennöksiä aikaisemmasta hakemuksesta. Jos aikaisempaa hakemusta ei ole laadittu millään Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä, virasto voi lisäksi vaatia käännöksen aikaisemmasta hakemuksesta yhdellä näistä kielistä.

LUKU II

TUTKINTA

*53 artikla***Hakemuksen muotoa koskeva tutkinta**

1. Virasto tutkii:
  - a) onko hakemus asianmukaisesti jätetty 49 artiklan mukaan,
  - b) täyttääkö hakemus 50 artiklassa ilmaistut sekä tämän artiklan mukaisesti täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa vahvistetut edellytykset,
  - c) tarvittaessa onko etuoikeuden vaatimus 52 artiklan 2, 4 ja 5 kohdassa vahvistettujen säännösten mukainen
ja
  - d) onko 83 artiklan mukaiset maksut maksettu viraston määrittämässä määräajassa.
2. Jos hakemus, vaikkakin täyttäisi 51 artiklassa esitetyt edellytykset, ei täytä muita 50 artiklassa esitettyjä edellytyksiä, virasto kehottaa hakijaa korjaamaan mahdollisesti havaitut puutteet.
3. Jos hakemus ei täytä 51 artiklassa esitettyjä edellytyksiä, virasto ilmoittaa siitä hakijalle tai, mikäli se ei ole mahdollista, julkaisee 89 artiklassa tarkoitetut tiedot.

*54 artikla***Hakemuksen asiasisältöä koskeva tutkinta**

1. Virasto tutkii, voidaanko lajikkeelle hakea 5 artiklan mukaisia yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia, onko kyse 10 artiklan mukaisesta uudesta lajikkeesta, onko hakija 12 artiklan mukaisesti oikeutettu jättämään hakemuksen ja onko 82 artiklassa esitetyt edellytykset täytetty. Se tarkastaa myös, onko ehdotettu lajikenimi 63 artiklan edellytysten mukainen. Tätä tarkoitusta varten se voi pyytää apua muilta toimielimiltä.

▼B

2. Ensimmäisellä hakijalla katsotaan olevan oikeus kasvinjalostajanoikeuksiin 11 artiklan mukaisesti. Tätä säännöstä ei sovelleta, jos ennen kuin hakemuksesta on päätetty viraston tietoon tulee tai jos 98 artiklan 4 kohdan mukaista etuoikeuden vaatimusta koskevalla lainvoimaisella tuomioistuimen päätöksellä osoitetaan, että oikeus ei kuulu, tai ei kuulu yksin, hakijalle. Jos yhden tai useamman oikeutetun hakijan henkilöllisyys saadaan todettua, tämä tai nämä voivat hakijoina aloittaa menettelyn.

*55 artikla***Tekninen tutkimus**

1. Jos 53 ja 54 artiklassa tarkoitetun tutkinnan tuloksena virasto huomaa, ettei yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämiselle ole mitään esteitä, se toteuttaa halutut toimenpiteet, jotta hallintoneuvoston kyseisen lajin lajikkeiden tekniseen tarkastukseen valtuuttama toimivaltainen viranomainen tai toimivaltaiset viranomaiset (tutkintavirastot) suorittavat 7, 8 ja 9 artiklassa esitettyjen edellytysten täyttymisen tutkintaa koskevan teknisen tutkimuksen vähintään yhdessä jäsenmaassa.

2. Jollei 1 kohdan mukaista tutkintavirastoa ole olemassa, virasto voi hallintoneuvoston suostumuksella antaa tutkintavelvollisuuden muille sopiville toimielimille tai perustaa oman yksikön tätä tarkoitusta varten. Tämän luvun säännösten soveltamiseksi mainittuja toimielimiä ja yksiköitä pidetään tutkintavirastoina. Ne voivat käyttää hakijan heidän käyttönsä antamia tiloja.

3. Virasto toimittaa tutkintavirastoille jäljennökset hakemuksesta 114 artiklassa tarkoitetun täytäntöönpanoa koskevan asetuksen vaatimusten mukaisesti.

4. Virasto vahvistaa yleisin säännöin tai yksittäistapauksissa hakemuksesta tekniseen tutkimukseen tarkoitetun aineiston esittämiselle ajan ja paikan sekä vertailunäytteet samoin kuin tämän aineiston ja näiden näytteiden laadun ja määrän.

5. Jos hakija vaatii 52 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti etuoikeutta, hänen on esitettävä tarvittava aineisto ja kaikki muut vaaditut asiakirjat kahden vuoden määräajan kuluessa hakemuspäivästä 51 artiklan mukaisesti. Jos aikaisempi hakemus perutaan tai hylätään ennen kahden vuoden määräajan loppumista, virasto voi vaatia hakijaa esittämään aineiston ja muut vaaditut asiakirjat tietyn määräajan kuluessa.

*56 artikla***teknisen tutkimuksen suorittaminen**

1. Jollei 7, 8 ja 9 artiklassa esitettyjen edellytysten täyttämistä koskevasta teknisestä tutkimuksesta ole muuta sovittu, tutkintavirastot suorittavat viljelykokeita lajikkeella tai muita tarvittavia tutkimuksia.

2. Tekniset tutkimukset suoritetaan hallintoneuvoston muotoilemien pääperiaatteiden ja viraston antamien ohjeiden mukaisesti.

3. Teknistä tutkimusta varten tutkintavirastot voivat viraston suostumuksella pyytää apua muilta tällä alalla päteviltiltä yksiköiltä ja ottaa huomioon näiden yksiköiden saamat tulokset.

4. Jollei virasto toisin määrää, jokainen tutkintavirasto aloittaa teknisen tutkimuksen viimeistään sinä päivänä, jona kansalliseen kasvinjalostajanoikeushakemukseen perustuva tutkimus olisi alkanut, jos hakemus olisi jätetty samana päivänä kuin minä tutkintavirasto sai viraston lähettämän hakemuksen.

5. Edellä 55 artiklan 5 kohdan tapauksessa jokainen tutkintavirasto aloittaa teknisen tutkimuksen, milloin virasto ei toisin määrää, viimeistään päivänä, jona kansalliseen kasvinjalostajanoikeushakemukseen pe-

▼B

rustuva tutkimus olisi alkanut, mikäli vaadittu aineisto ja muut tarvittavat asiakirjat on toimitettu tuona päivänä.

6. Hallintoneuvoston päätöksellä tekninen tutkimus voi alkaa myöhempänä ajankohtana viiniköynnös- ja puulajikkeiden osalta.

*57 artikla***Tutkimuskertomus**

1. Tutkintavirasto antaa, viraston pyynnöstä tai jos se itse katsoo teknisen tutkimuksen tulosten riittävän lajikkeen arviointiin, tutkimuskertomuksen virastolle ja, jos se katsoo, että 7, 8 ja 9 artiklassa esitetyt edellytykset on täytetty, lajikkeen kuvauksen.

2. Virasto ilmoittaa hakijalle teknisen tutkimuksen tuloksista ja lajikkeen kuvauksesta ja pyytää tätä esittämään huomautuksensa asiasta.

3. Jos virasto katsoo, ettei tutkimuskertomuksen perusteella voida perustellusti päättää asiasta, se voi omasta aloitteestaan hakijaa kuultuaan tai hakijan pyynnöstä määrätä lisätutkimuksen. Kaikkien ennen 61 ja 62 artiklassa tarkoitettujen päätöksen tekemistä suoritettujen lisätutkimusten katsotaan kuuluvan 56 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tutkimukseen.

4. Teknisen tutkimuksen tulokset on varattu viraston yksinomaiseen käyttöön ja niitä voidaan käyttää tutkintavirastoissa vain sen suostumuksella.

*58 artikla***Teknisen tutkimuksen kulut**

Virasto maksaa tutkintavirastoille 114 artiklassa tarkoitettussa täytännönpäntöä koskevassa asetuksessa vahvistetun korvauksen.

*59 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevat vastalauseet**

1. Kaikki henkilöt voivat esittää virastolle yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevia kirjallisia vastalauseita.

2. Vastalauseiden esittäjistä tulee hakijan ohella osapuolia yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevaan menettelyyn. Heillä on oikeus saada tieto asiakirjoista, 57 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen teknisen tutkimuksen tulokset ja lajikkeen kuvaus mukaan lukien.

3. Vastalauseissa voidaan vedota vain seuraaviin perusteisiin:

- a) edellä 7-11 artiklassa esitettyjä edellytyksiä ei ole täytetty,
  - b) jäljempänä 63 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu este estää ehdotetun lajikenimen hyväksymisen.
4. Vastalauseita voidaan esittää:
- a) milloin tahansa sen jälkeen, kun hakemus on jätetty ja ennen kuin tehdään päätös 61 tai 62 artiklaa soveltaen tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa,
  - b) kolmen kuukauden määräajan kuluessa 89 artiklan mukaisesti tehdystä ehdotetun lajikenimen julkaisemisesta tämän artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa.

5. Vastalauseita koskevat päätökset voidaan tehdä samanaikaisesti kuin 61, 62 ja 63 artiklassa tarkoitettujen päätökset.

▼B*60 artikla***Uuden hakemuksen etuoikeus, jos vastalauseita esitetään**

Jos 11 artiklassa esitettyjen edellytysten täyttymättömyydestä tehty vastalause johtaa kasvinjalostajanoikeushakemuksen peruuttamiseen tai hylkäämiseen ja jos vastalauseen esittäjä jättää samaa lajiketta koskevan kasvinjalostajanoikeushakemuksen kuukauden määräajan kuluessa hakemuksen peruuttamisesta tai hylkäämisestä, hän voi vaatia, että peruutetun tai hylätyn hakemuksen jättöpäivää pidetään hänen hakemuksensa jättöpäivänä.

LUKU III

PÄÄTÖKSET*61 artikla***Hakemuksen hylkääminen**

1. Virasto hylkää heti kasvinjalostajanoikeushakemuksen, jos se huomaa, että hakija:
  - a) ei korjaa 53 artiklassa tarkoitettuja puutteita hänelle sen tekemiseen asetetussa määräajassa,
  - b) ei ole noudattanut yleistä sääntöä tai 55 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaista yksittäistä pyyntöä vahvistetussa määräajassa, mikäli virasto ei ole hyväksynyt aineiston esittämättä jättämistä
tai
  - c) ei ole ehdottanut 63 artiklan mukaisesti sopivaa lajikenimeä.
2. Virasto hylkää myös kasvinjalostajanoikeushakemuksen:
  - a) jos se huomaa, että edellytyksiä, joita se 54 artiklan mukaisesti tarkastaa, ei ole täytetty
tai
  - b) jos se 57 artiklassa tarkoitetun tutkimuskertomuksen perusteella toteaa, että 7, 8 ja 9 artiklassa esitettyjä edellytyksiä ei ole täytetty.

*62 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntäminen**

Jos virasto arvioi, että tutkintatulokset riittävät hakemuksesta päättämiseen ja että mitään 59 ja 61 artiklan mukaisia esteitä ei ole, virasto voi myöntää yhteisön kasvinjalostajanoikeudet. Päätös sisältää virallisen lajikkeen kuvauksen.

*63 artikla***Lajikeniimi**

1. Kun yhteisön kasvinjalostajanoikeudet on myönnetty, virasto hyväksyy kyseiselle lajikkeelle hakijan ehdottaman lajikenimen 50 artiklan 3 kohdan mukaisesti, jos se pitää 54 artiklan 1 kohdan toisen lauseen mukaisesti suoritettun tutkimuksen perusteella tätä nimeä sopivana.
2. Lajikeniimi on sopiva, jos mitään tämän artiklan 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuja esteitä ei ole.
3. Lajikenimen hyväksymiselle on este:
  - a) kun kolmannen osapuolen aikaisempi oikeus estää sen käytön yhteisön alueella,

▼B

- b) kun lajikenimi voi osoittautua vaikeaksi käyttäjilleen tunnistaa tai lukea,
- c) kun se on sama kuin lajikenimi, tai se voidaan sekoittaa sellaiseen lajikenimeen, jolla toisessa jäsenvaltiossa tai Kansainvälisen liiton uusien kasvilajikkeiden suojaamiseksi jäsenvaltiossa saman tai läheisen lajin lajike on kirjattu viralliseen lajikerekisteriin tai jolla toisen lajikkeen aineistoa on saatettu markkinoille, paitsi jos tätä toista lajiketta ei enää ole ja jos sen lajikenimellä ei ole erityismerkitystä,
- d) kun se on sama kuin toiset lajikenimet, tai voidaan sekoittaa sellaisiin lajikenimiin, joita käytetään yleisesti tavaroiden markkinoille saattamiseen tai jotka on varattu muun lainsäädännön nojalla,
- e) kun se on hyvien tapojen vastainen jossakin jäsenvaltiossa tai yleisen järjestyksen vastainen,
- f) kun se voi johtaa harhaan tai aiheuttaa sekaannusta lajikkeen ominaispiirteiden, arvon tai tunnistettavuuden tai jalostajan tai jonkun muun menettelyn asianosaisen henkilöllisyyden suhteen.

4. Lajikenimen hyväksymiselle on toinen este, kun lajike on jo kirjattu:

- a) jossakin jäsenvaltiossa
tai
- b) Kansainvälisen liiton uusien kasvilajikkeiden suojaamiseksi jäsenvaltiossa
tai
- c) jossain muussa valtiossa, jonka osalta on vahvistettu yhteisön säädöksessä, että lajikkeet tutkitaan siellä vastaavien sääntöjen mukaan kuin mistä yleisiä luetteloita koskevista direktiiveissä on säädetty,

viralliseen lajikerekisteriin, ja kun sen aineisto on siellä saatettu markkinoille kaupallisessa tarkoituksessa, jos ehdotettu lajikenimi poikkeaa kirjattusta ja käytetystä nimestä, paitsi jos tämä muodostaa 3 kohdassa tarkoitettun esteen.

5. Virasto julkaisee lajit, joita se pitää ”läheisinä” 3 kohdan c alakohdan merkityksessä.

LUKU IV

YHTEISÖN KASVINJALOSTAJANOIKEUKSIEN YLLÄPITO

64 artikla

Tekninen tarkastus

1. Virasto tarkastaa, pysyvätkö suojatut lajikkeet muuttumattomina.
2. Tätä tarkoitusta varten se suorittaa 55 ja 56 artiklan mukaisen teknisen tarkastuksen.
3. Omistajan on annettava virastolle ja lajikkeen teknisestä tarkastuksesta vastuussa oleville tarkastusvirastoille kaikki lajikkeen muuttumattomana pysymisen toteamiseen tarvittavat tiedot. Omistajan on myös viraston ohjeiden mukaisesti esitettävä lajikkeen aineisto ja sallittava sen tarkastaminen, onko lajikkeen muuttumattomana pysymisen varmistamiseksi toteutettu tarvittavat toimenpiteet.

▼B*65 artikla***Kertomus teknisestä tarkastuksesta**

1. Teknisestä tarkastuksesta vastuussa oleva tarkastusvirasto antaa virastolle tämän pyynnöstä tai jos tarkastusvirasto itse toteaa, ettei lajike ole yhtenäinen tai pysyvä, havainnoistaan kertomuksen.
2. Jos teknisessä tarkastuksessa havaitaan 1 kohdan mukaisia puutteita, virasto antaa omistajalle tiedon tämän tarkastuksen tuloksista ja antaa hänelle mahdollisuuden esittää huomautuksensa tästä asiasta.

*66 artikla***Lajikenimen muutos**

1. Virasto muuttaa 63 artiklan mukaisesti annettua lajikenimeä, jos se havaitsee, että tämä nimi ei täytä tai ei enää täytä mainitussa artiklassa esitettyjä edellytyksiä ja jos, siinä tapauksessa, että kolmas osapuoli vetoaa aikaisempaan oikeuteen, omistaja hyväksyy muutoksen tai jos lainvoimainen tuomioistuimen päätös kieltää omistajaa tai kaikkia lajikenimeä käyttämään joutuvia henkilöitä käyttämästä lajikenimeä.
2. Virasto kehottaa omistajaa ehdottamaan muutettua lajikenimeä ja jatkaa menettelyä 63 artiklan mukaisesti.
3. Muutetusta nimestä, jota ehdotetaan, voidaan esittää vastalauseita 59 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

LUKU V

VALITUS*67 artikla***Päätökset, joista voidaan valittaa**

1. Valitus voidaan tehdä viraston päätöksistä, jotka on tehty 20, 21, 59, 61, 62, 63 ja 66 artiklan mukaisesti sekä päätöksistä, jotka koskevat 83 artiklassa tarkoitettuja maksuja, 85 artiklassa tarkoitettuja kustannuksia, 87 artiklan mukaisen rekisterin tietojen kirjaamista tai poistamista ja 88 artiklan mukaista julkista tarkastusta.
2. Edellä 1 kohdan mukaisesti tehdyllä valituksella on lykkäävä vaikutus. Virasto voi kuitenkin, jos se arvioi tilanteen niin vaativan, päättää, ettei riitautettua päätöstä lykätä.
3. Viraston päätöksistä, jotka on tehty 29 artiklan tai 100 artiklan 2 kohdan mukaisesti, voidaan valittaa, jollei 74 artiklan mukaisesti ole valitettu suoraan. Valituksella ei ole lykkäävää vaikutusta.
4. Päätöksestä, jolla menettely ei lopu jonkun osapuolen kohdalta, voidaan valittaa vain lopullisen päätöksen yhteydessä, jollei tässä päätöksessä säädetä erillisestä valituksesta.

*68 artikla***Henkilöt, jotka voivat tehdä valituksen ja olla osapuolina menettelyssä**

Kaikki luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat tehdä valituksen, jollei 82 artiklasta muuta johdu, päätöksestä, joka on heille osoitettu tai joka koskee heitä välittömästi ja henkilökohtaisesti, vaikka se olisi osoitettu toiselle henkilölle. Menettelyn osapuolet voivat olla valitusmenettelyn osapuolina; virasto on valitusmenettelyn osapuoli.

▼B*69 artikla***Määräaika ja muoto**

Valitus tehdään kirjallisena virastolle kahden kuukauden määräajan kuluessa päätöksen osoittamisesta, kun se on annettu tiedoksi valituksen tekijälle tai, milloin näin ei ole, kahden kuukauden määräajan kuluessa päätöksen julkaisemisesta. Muutoksenhakumahdollisuudet sisältävä kirjelmä jätetään neljän kuukauden määräajan kuluessa mainitusta tiedoksiannosta tai julkaisemisesta.

*70 artikla***Ennakkotarkastus**

1. Jos viraston yksikkö, joka on valmistellut päätöksen, pitää valitusta sallittuna ja perusteltuna, virasto oikaisee päätöksen. Tätä säännöstä ei sovelleta, jos toinen valitusmenettelyn osapuoli vastustaa hakijaa.
2. Jos päätöstä ei oikaista kuukauden määräajan kuluessa valituskirjelmän saamisesta, virasto:
  - päättää välittömästi aloittaako se 67 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisen menettelyn vai ei, ja
  - saattaa valituksen viipymättä valituslautakunnan käsiteltäväksi.

*71 artikla***Valituksen tutkiminen**

1. Jos valitus on sallittu, valituslautakunta tutkii, onko se perusteltu.
2. Tutkiessaan valitusta lautakunta kehottaa, niin usein kun on tarpeen, esittämään tietyssä määräajassa sen itsensä niille osoittamia ilmoituksia tai muiden osapuolien tiedonantoja koskevia huomautuksia. Valitusmenettelyn osapuolilla on oikeus tehdä suullisia ilmaisuja.

*72 artikla***Valitusta koskeva päätös**

Valituslautakunta tekee valitusta koskevan päätöksen 71 artiklan mukaisesti suoritettuna tutkimisen perusteella. Lautakunta voi joko käyttää viraston toimivaltaa tai palauttaa asian viraston toimivaltaiselle yksikölle edelleen päätettäväksi. Tätä yksikköä sitovat valituslautakunnan päätöksen perusteet ja määräykset, jos tosiasiat ovat samat.

▼M1*73 artikla***Kanteen nostaminen valituslautakuntien päätöksistä**

1. Valituslautakuntien kanteita koskevista päätöksistä voidaan nostaa edelleen kanne yhteisön tuomioistuimessa.
2. Kanteen perustana voi olla puuttuva toimivalta, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, perustamissopimuksen, tämän asetuksen tai niiden soveltamista koskevien oikeussääntöjen rikkominen tai harkintavallan väärinkäyttö.
3. Yhteisön tuomioistuimella on toimivalta peruuttaa kanteen kohteena oleva päätös tai muuttaa sitä.
4. Kanteen voi nostaa kuka tahansa menettelyn osapuolista, jonka vaatimukset on kokonaan tai osittain hylätty.
5. Kanne on pantava vireille yhteisön tuomioistuimessa kahden kuukauden kuluessa valituslautakunnan päätöksen tiedoksi antamisesta.

▼M1

6. Viraston on toteutettava tarvittavat toimenpiteet yhteisön tuomioistuimen päätöksen noudattamiseksi.

▼B*74 artikla***Suoraan valittaminen**

1. Edellä 29 artiklassa ja jäljempänä 100 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista viraston päätöksistä voidaan valittaa suoraan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen.
2. Edellä 73 artiklassa vahvistettuja säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin.

LUKU VI

MUUT MENETTELYÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET*75 artikla***Päätösten perustelu, oikeus tulla kuulluksi**

Viraston perustelee päätöksensä. Ne voivat perustua ainoastaan sellaisiin syihin, joihin osapuolet ovat voineet ottaa kantaa, suullisesti tai kirjallisesti.

*76 artikla***Viraston suorittama asiasisällön tutkinta**

Virastossa aloitetussa menettelyssä virasto tutkii asiasisällön viran puolesta sikäli, kun asiasisältö on 54 ja 55 artiklassa säädetyn tutkinnan kohteena. Virasto hylkää tosiseikat, joihin ei ole vedottu ja todisteet, joita ei ole esitetty viraston vahvistamassa määräajassa.

*77 artikla***Suullinen menettely**

1. Suulliseen menettelyyn päädytään joko viraston aloitteesta tai jonkun menettelyn osapuolen hakemuksesta.
2. Viraston suullinen menettely ei ole julkinen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.
3. Valituslautakunnan suullinen menettely, päätöksen julistaminen mukaan luettuna, on julkinen, jollei lautakunta toisin päätä tapauksessa, jossa julkisuus voisi aiheuttaa erityisesti jollekin menettelyn osapuolelle vakavaa ja epäoikeudenmukaista haittaa.

*78 artikla***Todistuskeinot**

1. Virastossa toteutettavien menettelyjen yhteydessä voidaan todistaa etenkin seuraavasti:
  - a) menettelyn osapuolten kuuleminen,
  - b) tietojen pyytäminen,
  - c) asiakirjojen ja muiden todisteiden esittäminen,
  - d) todistajien kuuleminen,
  - e) asiantuntijalausunnot.

▼B

- f) käynti paikalla,
- g) valaehoiset vakuutukset.
2. Jos viraston päätökset tehdään komiteassa, komitea voi valtuuttaa yhden jäsenistään tutkimaan esitetyt todisteet.
3. Jos virasto katsoo olevan tarpeen, että jokin menettelyn osapuoli, todistaja tai asiantuntija antaa suullisen todistajanlausuman, se:
- a) haastaa kyseisen henkilön saapumaan kuultavaksi, tai
- b) pyytää oikeusviranomaisia tai muita sen valtion toimivaltaisia viranomaisia, jossa kyseisen henkilön kotipaikka on, ottamaan vastaan hänen todistajanlausumansa, kuten 91 artiklan 2 kohdassa säädetään.
4. Kuultavaksi haastettu menettelyn osapuoli, todistaja tai asiantuntija voi pyytää virastolta luvan olla oikeusviranomaisten tai muiden sen valtion toimivaltainen viranomaisten kuultavana, jossa hänen kotipaikkansa on. Tämän pyynnön saatuaan tai jos kyseinen henkilö ei saavu kuultavaksi, virasto voi 91 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytää oikeusviranomaisia tai muita toimivaltaisia viranomaisia hankkimaan kyseisen henkilön todistajanlausuman.
5. Jos menettelyn osapuoli, todistaja tai asiantuntija antaa virastolle todistajanlausuman, virasto voi, jos se katsoo suotavaksi, että todistajanlausuma annetaan valaehoisesti tai muussa juhlallisessa muodossa, pyytää oikeusviranomaisia tai muita sen valtion toimivaltaisia viranomaisia, jossa kyseisen henkilön kotipaikka on, kuulemaan häntä vaadituin edellytyksin.
6. Kun virasto pyytää oikeusviranomaista tai muulta toimivaltaista viranomaista ottamaan vastaan todistajanlausuman, se voi pyytää tätä viranomaista tekemään sen juhlallisessa muodossa sekä antaa viraston asiamiehelle luvan osallistua kuulemiseen ja kuulustella menettelyn osapuolta, todistajaa tai asiantuntijaa joko tämän viranomaisen välityksellä tai suoraan.

*79 artikla***Tiedoksianto**

Virasto antaa viran puolesta tiedoksi kaikki päätökset ja haasteet sekä kaikki ne ilmoitukset, joista alkaa kulua jokin määräaika tai joiden tiedoksianto vaaditaan muissa tämän asetuksen säännöksissä tai tämän asetuksen nojalla säädettyissä säännöksissä tai viraston johtajan käskystä. Tiedoksianto voidaan tehdä jäsenvaltioiden toimivaltainen kasvilajikevirastojen välityksellä.

*80 artikla***Menetetyn määräajan palauttaminen**

1. Kun kasvinjalostajan oikeuksien hakija tai omistaja tai jokin muu viraston menettelyn osapuoli ei ole, poikkeuksellisissa olosuhteissa osoittamastaan huolellisuudesta huolimatta, pystynyt noudattamaan määräaika viraston suhteen, hänelle voidaan pyynnöstä palauttaa hänen oikeutensa, jos noudattamatta jättäminen on tämän asetuksen nojalla suoraan aiheuttanut oikeuden tai muutoksenhakumahdollisuuden menettämisen.
2. Pyyntö on esitettävä kirjallisena kahden kuukauden määräajan kuluessa noudattamatta jättämisen perusteen lakattua. Noudattamatta jätetty toimi on suoritettava tässä määräajassa. Pyyntö on hyväksyttävä vain vuoden määräajassa noudattamatta jätetyn määräajan umpeutumisesta alkaen.
3. Pyyntö on perusteltava ja siinä on esitettävä tosiasiat ja niiden tukena olevat perustelut.

▼B

4. Tätä artiklaa ei sovelleta 2 kohdassa sekä 52 artiklan 2, 4 ja 5 kohdassa säädettyihin määräaikoihin.

5. Henkilö, joka jossakin jäsenvaltiossa on hyvässä uskossa 1 kohdan mukaisen, kasvinjalostajanoikeuksien hakemiseen tai niiden myöntämiseen liittyvän oikeuden menettämisen ja mainitun oikeuden palauttamisen välisenä aikana viljellyt tai tehnyt todellisia ja toiminnassa olevia valmisteluja sen lajikeaineiston viljelemiseksi, jota julkaistu yhteisön kasvinjalostajanoikeushakemus koskee tai joka on jo siten suojattu, voi maksutta jatkaa tätä viljelemistä laitoksessaan tai laitoksensa tarpeisiin.

*81 artikla***Yleiset periaatteet**

1. Jos tässä asetuksessa tai tämän asetuksen nojalla annetuissa säännöksissä ei säädetä menettelystä, virasto soveltaa jäsenvaltioissa yleisesti hyväksytyä menettelysäännöstöä.

2. Edellä olevaa 48 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin viraston henkilöstöön siinä määrin, kun virasto osallistuu 67 artiklassa tarkoitetun tyyppisten päätösten tekemiseen, ja tutkintavirastojen henkilöstöön siinä määrin, kun virasto osallistuu näiden päätösten valmisteleminen toteutettuihin toimenpiteisiin.

*82 artikla***Valtuutettu henkilö**

Henkilöillä, joilla ei ole kotipaikkaa, toimipaikkaa tai laitosta yhteisön alueella, on oikeus osallistua viraston menettelyyn osapuolena vain, jos he ovat nimenneet edustajan, jolla on kotipaikka tai toimipaikka tai laitos yhteisön alueella.

LUKU VII

MAKSUT, KULUJEN KORVAAMINEN*83 artikla***Maksut**

1. Virasto perii, 113 artiklassa tarkoitetun maksuja koskevien sääntöjen mukaisesti, maksuja niiden toimien perusteella, joita siltä tämän asetuksen perusteella edellytetään sekä vuosittaisia maksuja kasvinjalostajanoikeuksien voimassaoloaikana.

2. Jos 113 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista viraston toimista tai muista maksuja koskevissa säännöissä tarkoitetuista vain pyynnöstä suoritettavista viraston toimista aiheutuvia maksuja ei makseta, hakemusta ei katsota jätetyksi tai valitusta tehdyksi, jollei maksujen maksamiseksi tehdä tarvittavia menettelyitä kuukauden määräajan kuluessa siitä päivästä, jona virasto kehotti asianosaista uudelleen maksamaan maksun ja kiinnitti tämän huomiota maksun maksamatta jättämisen seurauksiin.

3. Jos jotkut kasvinjalostajanoikeuksien hakijan antamat tiedot voidaan tarkastaa vain teknisellä tutkimuksella, joka poikkeaa kyseisen taksonin lajikkeiden tekniselle tutkimukselle vahvistetusta käytännöstä, teknisestä tutkimuksesta aiheutuvia maksuja voidaan, kun asianosaista on kuultu, korottaa todellisten kustannusten määrään.

4. Valituksesta perityt maksut palautetaan, jos viraston päätöstä on valituksen seurauksena oikaistu, palautus voi olla suhteellinen, jos päätöstä on muutettu vain osittain. Maksun palautus voidaan kuitenkin peruuttaa kokonaan tai osittain, jos valituksen puoltava päätös perustuu

▼B

tosiseikkoihin, joita sen päätöksen, jota valitus koskee, tekemishetkellä ei ole voitu tietää.

*84 artikla***Taloudellisten veloitteiden päätyminen**

1. Viraston oikeus vaatia maksujen maksamista vanhenee neljän vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jona maksu tuli suoritettavaksi.
2. Oikeudet virastoa vastaan maksujen tai liikaa perittyjen maksujen palauttamisen osalta vanhenevat neljän vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jona nämä oikeudet syntyivät.
3. Määräaika keskeytyy 1 kohdan tapauksessa kehotukseen suorittaa maksu ja 2 kohdan tapauksessa kirjalliseen ja perusteltuun maksun palautuspyyntöön. Tämä määräaika alkaa kuluu uudelleen heti sen keskeytymispäivästä; se päättyy viimeistään kuuden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jona se alun perin alkoi, jollei määräajan kuluessa ole aloitettu oikeudenkäyntiä tämän oikeuden säilyttämiseksi; tällöin määräaika päättyy aikaisintaan vuoden kuluttua alkaen päivästä, jona päätös tuli lainvoimaiseksi.

*85 artikla***Kulujen jakaminen**

1. Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien peruuttamis- tai menettämismenettelyn tai valitusmenettelyn hävinnyt osapuoli vastaa toisen osapuolen kuluista sekä kaikista tälle välttämättömistä menettelyyn liittyvistä kuluista, mukaan lukien matka- ja oleskelukustannukset, asiamiehen, neuvonan-tajan tai asianajajan palkkio niiden kullekin maksuluokalle 114 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa vahvistetuina edellytyksin laadittujen asteikkojen rajoissa.
2. Kuitenkin, kun menettelyn molemmat osapuolet häviävät yhdessä tai useammassa pääkohdassa tai siltä osin kuin on kohtuullista, virasto tai valituslautakunta päättää toisenlaisesta kulujen jakamisesta.
3. Menettelyn osapuoli, joka keskeyttää menettelyn peruuttamalla kasvinjalostajanoikeushakemuksensa, kasvinjalostajanoikeuksien peruuttamis- tai menettämishakemuksensa tai valituksensa tai joka luopuu yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista, vastaa toisen osapuolen kuluista 1 ja 2 kohdassa säädetyin edellytyksin.
4. Jos menettelyn osapuolet sopivat virastossa tai valituslautakunnassa edellisistä kohdista poikkeavasta kulujen korvaamisesta, kyseinen osasto ottaa tämän sopimuksen huomioon.
5. Virasto tai valituslautakunta vahvistaa pyynnöstä edellisten kohtien mukaisten korvattavien kulujen määrän.

*86 artikla***Kulujen määrän vahvistamista koskevien päätösten pakkotäytäntöönpano**

1. Kaikki viraston tekemät kulujen määrän vahvistamista koskevat lopulliset päätökset ovat täytäntöönpanokelpoisia.
2. Pakkotäytäntöönpanoon sovelletaan sen jäsenvaltion säännöksiä lainkäytöstä riita-asioissa, jonka alueella täytäntöönpano tapahtuu. Täytäntöönpanomääräyksen antaa, tutkimatta muuta kuin täytäntöönpanoa-siakirjan oikeaperäisyyden, kansallinen viranomainen, jonka kunkin jäsenvaltion hallitus määrää tähän tehtävään; hallitukset ilmoittavat kaikista näin määrättyistä kansallisista viranomaisista virastolle ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle.

▼B

3. Kun nämä muodollisuudet on pakkotäytäntöönpanoa vaativan hakijan vaatimuksesta täytetty, tämä voi hakea pakkotäytäntöönpanoa kansallisen lainsäädännön mukaisesti saattamalla asian suoraan toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

4. Täytäntöönpanoa voidaan lykätä vain Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen päätöksellä. Kansallisten tuomioistuinten toimivaltaan kuuluu kuitenkin tutkia, onko päätös pantu täytäntöön oikeassa järjestyksessä.

LUKU VIII

REKISTERIT

*87 artikla***Rekisterin pito**

1. Virasto pitää yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevista hakemuksista rekisteriä, johon on kirjattu seuraavat tiedot:

- a) kasvinjalostajanoikeushakemukset, joiden liitteenä on maininta taksonista, väliaikaisesta lajikenimestä, jättöpäivästä sekä hakijan, jalostajan ja kaikkien kyseisten edustajien nimi ja osoite,
- b) kaikki yhteisön kasvinjalostajanoikeushakemuksia koskevan menettelyn päätetyt tapaukset, joiden liitteenä on a alakohdassa tarkoitetut tiedot,
- c) lajikenimiehdotukset,
- d) omistajan tai hänen edustajansa henkilöllisyyteen liittyvät muutokset,
- e) pyynnöstä 24 ja 26 artiklassa mainitut pakkotäytäntöönpanotoimienpiteet.

2. Virasto pitää yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriä, johon kirjataan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen jälkeen seuraavat tiedot:

- a) laji ja lajikenimi,
- b) lajikkeen virallinen kuvaus tai maininta virastolla olevista asiakirjoista, jotka sisältävät tämän virallisen kuvauksen rekisterin erottamattomana osana,
- c) jos joidenkin lajikkeiden aineiston tuottamiseen tarvitaan tietyistä osista muodostuvan aineiston toistuvaa käyttöä, maininta näistä osista,
- d) omistajan, jalostajan ja kaikkien kyseisten edustajien nimi ja osoite,
- e) yhteisön suojan alkamis- ja päättymispäivä sekä päättymisen syy,
- f) pyynnöstä kaikki sopimukseen perustuvat yksinomaiset viljelyoikeudet tai sitovat viljelyoikeudet sekä viljelyoikeuden saajan nimi ja osoite,
- g) pyynnöstä kaikki 24 artiklassa säädetyt pakkotäytäntöönpanotoimet,
- h) jos lähtölajikkeen omistaja ja lähtölajikkeesta olennaisesti johdetun lajikkeen jalostaja tekevät molemmat hakemuksen, lajikkeiden tunnustaminen lähtölajikkeeksi ja siitä olennaisesti johdettuna lajikkeeksi, mukaan lukien lajikenimet kyseisten osapuolien nimet. Vain toisen kyseisistä osapuolista tekemä hakemus riittää vain, jos tämä osapuoli on saanut joko toisen osapuolen 99 artiklan mukaisen yksiselitteisen tunnustamisen tai päätöksen tai tuomion, joka on annettu tämän asetuksen säännösten nojalla ja johon sisältyy kyseisten lajikkeiden tunnustaminen lähtölajikkeiksi ja olennaisesti johdetuiksi lajikkeiksi.

▼B

3. Kaikki muut yksityiskohdat tai kaikki edellytykset, jotka liittyvät näihin rekistereihin kirjaamiseen, voidaan täsmentää 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa.

4. Virasto voi antaa viran puolesta ja omistajaa kuultuaan virallisen lajikkeen kuvauksen ominaispiirteiden lukumäärän ja tyyppin tai näiden ominaispiirteiden vakiintuneiden ilmaisutapojen osalta tarvittaessa kyseisen taksonin lajikkeiden kuvaukseen sovellettavien periaatteiden mukaisesti saattaakseen kyseisen lajikkeen kuvauksen muiden kyseisen taksonin lajikkeiden kuvausten kanssa vertailukelpoiseksi.

*88 artikla***Julkinen nähtävilläolo**

1. Edellä 87 artiklassa mainitut rekisterit ovat julkisesti nähtävillä.
2. Julkisesti nähtävillä asetetaan perustellun edun ollessa kysymyksessä ja 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa vahvistuun edellytyksiin:
  - a) kasvinjalostajanoikeushakemusta koskevat asiakirjat,
  - b) jo myönnettyihin yhteisön kasvinjalostajanoikeuksiin liittyvät asiakirjat,
  - c) lajikkeen tekniseen tutkimukseen tarkoitettut viljelykokeet,
  - d) lajikkeen ylläpidon tekniseen tarkastamiseen tarkoitettut viljelykokeet.
3. Sellaisen lajikkeen osalta, joiden erityisosa sisältävää aineistoa on käytettävä moneen kertaan, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien hakijan pyynnöstä kaikki näitä osia, mukaan lukien niiden viljely, koskevat tiedot jätetään asettamatta julkisesti nähtäville. Tällaista hakemusta ei voi tehdä, jos kasvinjalostajanoikeuksia koskevasta hakemuksesta on päätetty.
4. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tämän asetuksen nojalla luovuttaa kolmansille 55 artiklan 4 kohdassa sekä 56 ja 64 artiklassa tarkoitettua tutkimusten yhteydessä esitettyä tai saatua aineistoa ainoastaan, jos oikeutettu henkilö suostuu siihen tai jos tämä luovutus osoittautuu välttämättömäksi tässä artiklassa säädettyihin tutkimusyhteistyötarkoituksiin tai lakien ja asetusten nojalla.

*89 artikla***Säännölliset julkaisut**

Virasto julkaisee vähintään kerran kahdessa kuukaudessa lehteä, joka sisältää 87 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a, d, e, f, g ja h alakohdan mukaisesti rekistereihin kirjatut tiedot, joita ei ole vielä julkaistu. Se julkaisee myös vuosikertomuksen, joka sisältää tiedot, joita virasto pitää sopivina, ja joka tapauksessa luettelon voimassa olevista yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista, niiden omistajista, suojan myöntämistä päättyneistä sekä hyväksytyistä lajikenimistä. Hallintoneuvosto täsmentää näitä julkaisuja koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

*90 artikla***Tietojen ja julkaisujen vaihto**

1. Virasto ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset kasvilajikevirastot vaihtavat, pyynnöstä ja rajoittamatta teknisen tutkimuksen tulosten lähettämiseksi vahvistettuja edellytyksiä, ilmaiseksi omiin tarpeisiinsa yhden tai useamman kappaleen omista julkaisuistaan ja kaikki teollisoikeuksien suojahakemuksiin ja tuon suojan myöntämiseen liittyvät hyödylliset tiedot.
2. Edellä 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei lähetetä, ellei:

▼B

- a) tietoa tarvita 55 ja 64 artiklan mukaisiin tutkimuksiin,
- b) yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien hakija tai omistaja anna siihen lupaansa.

*91 artikla***Hallinnollinen ja tuomioistuinyhteistyö**

1. Jollei tässä asetuksessa tai kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä, virasto, 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tutkintavirastot sekä tuomioistuimet tai jäsenvaltioiden viranomaiset toimivat pyynnöstä yhteistyössä vaihtamalla tietoja tai antamalla lajikkeeseen ja siitä tehtyihin vertailunäytteisiin tai viljelykokeisiin liittyviä tietoja. Jos virasto ja edellä mainitut tutkintavirastot antavat tuomioistuimille tai ministeriölle tietoja asiakirjoista, vertailunäytteistä tai viljelykokeista, näihin tietoihin ei sovelleta 88 artiklassa säädettyjä rajoituksia; edellä mainittujen tutkintavirastojen julkisesti nähtävälle asettamiseen ei sovelleta mainitun artiklan mukaista viraston päätöstä.

2. Saatuaan virastolta pyynnön jäsenvaltioiden tuomioistuinten tai muiden viranomaisten on viraston puolesta ja toimivaltansa rajoissa ryhdyttävä tutkimuksiin tai muihin tarpeellisiin toimiin.

VIIDES OSA

VAIKUTUKSET MUIHIN LAKEIHIN JA ASETUKSIIN*92 artikla***Päällekkäissuojan kielto**

1. Mitään yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien suojatuista lajikkeista ei voida suojata kansallisin kasvinjalostajanoikeuksien eikä patentilla. Millään tämän säännöksen vastaisesti myönnettyillä oikeuksilla ei ole oikeusvaikutusta.

2. Jos omistaja on saanut ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä 1 kohdassa tarkoitetut muunlaiset suojatut oikeudet samaan lajikkeeseen, hän ei voi vedota näihin muihin oikeuksiinsa niin kauan kuin yhteisön myöntämä suoja on voimassa.

*93 artikla***Kansallisen lain soveltaminen**

Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien käyttämiseen sovelletaan jäsenvaltioiden oikeuden rajoituksia vain siltä osin kuin siihen nimenomaan viitataan tässä asetuksessa.

KUUKES OSA

SIVILIOIKEUDELLISET TOIMET, TUOTEVÄÄRENNÖSSÄÄDÖKSET, TOIMIVALTAINEN LAINSÄÄDÄNTÖ*94 artikla***Tuoteväärengös**

1. Kaikkia niitä vastaan, jotka:
  - a) suorittavat ilman asianmukaista lupaa jonkun 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun toimen kasvinjalostajanoikeuksien suojatun lajikkeen suhteen, tai

▼B

- b) eivät käytä 17 artiklan 1 kohdan mukaista lajikenimeä oikein tai jättävät ilmoittamatta 17 artiklan 2 kohdan mukaiset tarvittavat tiedot, tai
- c) käyttävät 18 artiklan 3 kohdan vastaisesti yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien suojattua lajikenimeä tai nimeä, joka voidaan sekoittaa mainittuun nimeen

omistaja voi ryhtyä oikeustoimiin tuoteväärännöksen lopettamiseksi tai kohtuullisen korvauksen maksamiseksi tai molempiin.

2. Kaikkien, jotka toimivat tahallaan tai tuottamuksesta, tulee lisäksi hyvittää omistajan kärsimä vahinko. Jos vahinko on pieni, omistajan oikeutta hyvitykseen voidaan vastaavasti pienentää, hyvitys ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin tuotteiden väärentäjän tuoteväärännösten tekemisestä saama hyöty.

*95 artikla***Ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä suoritettut toimet**

Omistaja voi vaatia kohtuullista korvausta kaikilta, jotka ovat suorittaneet kasvinjalostajanoikeushakemuksen julkaisemisen ja yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen välisenä ajanjaksona toimen, jonka suorittaminen olisi ollut kielletty mainitun ajanjakson jälkeen yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien perusteella.

*96 artikla***Vanheneminen**

Edellä 94 ja 95 artiklassa tarkoitetut toimet vanhenevat kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä alkaen, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja jona omistaja sai tietää tuoteväärännösten tekemisestä ja sen tekijän henkilöllisyydestä, tai tämän tiedon puuttuessa, kolmenkymmenen vuoden kuluttua kyseisestä teosta.

*97 artikla***Tuoteväärännöksiin sovellettava täydentävä kansallinen oikeus**

1. Jos tuoteväärännösten tekijä on 94 artiklan merkityksessä saanut tuoteväärännöksistään jotakin hyötyä omistajan tai käyttöluvan saajan kustannuksella, 101 tai 102 artiklan mukaista toimivaltaiset tuomioistuimet soveltavat korvausvaatimusten suhteen kansallista oikeuttaan, mukaan lukien niiden kansainvälinen yksityisoikeus.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös toimiin, jotka voivat saada alkunsa 95 artiklassa tarkoitettujen tiettyjen toimien suorittamisesta tai suorittamatta jättämisestä kasvinjalostajanoikeushakemuksen julkaisemisen ja hakemuksesta tehdyn päätöksen välisenä aikana.
3. Kaikilta muilta osin kasvinjalostajanoikeuksien vaikutukset määritellään yksinomaan tämän asetuksen säännöksin.

*98 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien vaatiminen**

1. Jos yhteisön kasvinjalostajanoikeudet on myönnetty henkilölle, jolla ei ole 11 artiklan mukaista oikeutta niihin, oikeutettu henkilö voi, rajoittamatta muita jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisia oikeuksia tai toimia, vaatia yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien siirtämistä itselleen.

▼B

2. Jos jollakin henkilöllä on oikeus vain osaan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista, hän voi vaatia 1 kohdan mukaisesti tunnustamista yhdeksi yhteisöomistajista.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut toimet voidaan suorittaa vain viiden vuoden määräajan kuluessa kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen julkaisupäivästä alkaen. Tätä säännöstä ei sovelleta, jos omistaja tiesi oikeuksien myöntämisen tai saamishetkellä, ettei hänellä ollut oikeutta tai ettei hänellä yksin ollut oikeutta yhteisön suojaan.
4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut toimet koskevat myös soveltuvin osin oikeutettua henkilöä jokaisen sellaisen kasvinjalostajanoikeushakemuksen osalta, jonka hakijalla ei ole ollut tai ei ole yksin ollut oikeutta siihen.

*99 artikla***Lajikkeen tunnistettavuuden tunnustaminen**

Lähtölajikkeen omistajalla ja lähtölajikkeesta olennaisesti johdetun lajikkeen jalostajalla on oikeus saada kyseiset lajikkeet tunnustetuiksi tunnistettaviksi lähtölajikkeiksi tai lähtölajikkeesta olennaisesti johdetuiksi lajikkeiksi.

*100 artikla***Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien omistajan muutoksen seuraukset**

1. Kun yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien omistaja muuttuu täysin 101 tai 102 artiklan mukaisesti ja 98 artiklan 1 kohdan mukaisen oikeuksien vaatimisen perusteella tehdyn lainvoimaisen päätöksen seurauksena, luvat ja muut oikeudet sammuvat kirjaamalla oikeutettu henkilö kasvinjalostajanoikeusrekisteriin.
2. Jos ennen 101 tai 102 artiklan mukaisen menettelyn alkua omistaja tai käyttöluvan saaja on suorittanut jonkin 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista toimista tai tehnyt todellisia ja toiminnassa olevia valmisteluja tätä tarkoitusta varten, hän voi jatkaa näitä toimia tai suorittaa ne edellyttäen, että hän hakee muun kuin yksinomaisen käyttöluvan myöntämistä uudelta omistajalta, joka on kirjattu yhteisön kasvinjalostajanoikeusrekisteriin. Hänellä on tämän tekemiseen täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa säädetty määräaika. Virasto voi myöntää luvan, mikäli osapuolet eivät pääse sopuun asiassa. Edellä olevan 29 artiklan 3-7 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin.
3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta niissä tapauksissa, joissa omistaja tai käyttöluvan saaja on suorittanut toimet tai sitä tarkoitusta varten tehnyt valmisteluja vilpillisessä mielessä.

*101 artikla***Siviilioikeudellisiin toimiin liittyvien oikeudellisten toimien toimivalta ja menettely**

1. Luganon yleissopimusta, samoin kuin tämän artiklan ja tämän asetuksen 102 - 106 artiklan täydentäviä säännöksiä sovelletaan menettelyihin, jotka ovat seurausta 94 - 100 artiklassa tarkoitetuista toimista.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut menettelyt voidaan viedä:
  - a) jäsenvaltion tai jonkin muun Luganon yleissopimuksen sopimuspuolen tuomioistuimiin, jonka alueella vastaajalla on kotipaikka, toimipaikka tai, niiden puuttuessa, laitos
tai
  - b) jos tämä edellytys ei täyty missään jäsenvaltiossa eikä Luganon yleissopimuksen sopimuspuolella, sen jäsenvaltion tuomioistuimiin,

▼B

jonka alueella kantajalla on kotipaikka, toimipaikka tai, niiden puuttuessa, laitos

tai

- c) jos tämä edellytys ei täyty missään jäsenvaltiossa, sen jäsenvaltion tuomioistuimiin, jossa viraston toimipaikka on.

Kyseinen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan kaikissa jäsenvaltioissa tehdyiksi oletetut tuoteväärännöstapaukset.

3. Tuoteväärännösten tekemisestä seuraavat menettelyt voidaan myös viedä sen paikkakunnan tuomioistuimeen, jolla korvattava teko tapahtui. Siinä tapauksessa kyseinen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan vain siinä jäsenmaassa tehdyiksi oletetut tuoteväärännöstapaukset, jossa se sijaitsee.

4. Toimivaltaiset menettelyt ja viranomaiset toimivat tietyn valtion lakien mukaisesti 2 ja 3 kohtaa soveltaen.

*102 artikla***Täydentävät säännökset**

1. Edellä 98 artiklassa tarkoitetut vaatimustoimet eivät ole Luganon yleissopimuksen 5 artiklan 3 ja 4 kohtien mukaisesti kiellettyjä.
2. Luganon yleissopimuksen 5 artiklan 1 kohtaa sekä 17 ja 18 artiklaa sovelletaan sen estämättä, mitä tämän asetuksen 101 artiklassa säädetään.
3. Tämän asetuksen 101 ja 102 artiklan soveltamiseksi osapuolen kotipaikka ja toimipaikka määritellään Luganon yleissopimuksen 52 ja 53 artiklan mukaisesti.

*103 artikla***Sovellettavat menettelysäännöt**

Kun kansallinen tuomioistuin on toimivaltainen 101 ja 102 artiklan nojalla, kyseisen valtion vastaaviin kansallisiin omistusoikeuksiin liittyvien samantyyppistä tointa koskevia menettelysääntöjä sovelletaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 104 ja 105 artiklan soveltamista.

*104 artikla***Oikeus tuoteväärännösten tekemiseen**

1. Omistaja voi tehdä tuoteväärännöksiä. Käyttöluvan saaja voi tehdä tuoteväärännöksiä, jollei tätä mahdollisuutta ole nimenomaisesti jätetty omistajan kanssa tehdyn sopimuksen ulkopuolelle yksinomaisen käyttöluvan tapauksessa tai jollei virasto ole sitä kieltänyt 29 artiklan tai 100 artiklan 2 kohdan nojalla.
2. Jokaisella käyttöluvan saajalla on oikeus puuttua omistajan tekemiin tuoteväärännöksiin saadakseen korvauksen kärsimästään vahingosta.

*105 artikla***Tuomioistuinten ja muiden kansallisten viranomaisten velvoitteet**

Kaikki kansalliset tuomioistuimet tai muut kansalliset viranomaiset, joilla on ratkaistavanaan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksiin liittyvä toimi, on pidettävä tätä suojaa voimassaolevana.

▼B*106 artikla***Menettelyn lykkäminen**

1. Kun oikeudellinen menettely liittyy 98 artiklan 4 kohdan mukaisiin oikeuksiin ja kun päätös riippuu siitä, voidaanko lajiketta suojella 6 artiklan mukaisesti, tätä päätöstä ei voida tehdä ennen kuin virasto on tehnyt kasvinjalostajanoikeushakemuksesta päätöksen.
2. Kun oikeudellinen menettely liittyy jo myönnettyihin kasvinjalostajanoikeuksiin, joita vastaan on aloitettu peruuttamis- tai menettämismenettely 20 tai 21 artiklan mukaisesti, oikeudellista menettelyä voidaan lykätä siltä osin kuin sen päätös riippuu kasvinjalostajanoikeuksien voimassaolosta.

*107 artikla***Seuraamusten täytäntöönpano yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia loukkaavissa tapauksissa**

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen valvomiseksi, että kansallisen lainsäädännön tuoteväärennöksiä koskevia säännöksiä voidaan soveltaa myös yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia loukkaavissa tapauksissa.

SEITSEMÄS OSA

TALOUSARVIO, VARAINHOIDON VALVONTA, TÄYTÄNTÖÖNPANO KOSKEVAT YHTEISÖN SÄÄNNÖT*108 artikla***Talousarvio**

1. Kaikki viraston tulot ja menot on arvioitava ennakolta jokaiselle varainhoitovuodelle, joka on sama kuin kalenterivuosi, ja otettava viraston talousarvioon.
2. Talousarvioon otettujen tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.
3. Talousarvion tulot sisältävät, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita tuloja, 83 artiklan ja 113 artiklassa tarkoitettujen maksuja koskevien sääntöjen nojalla suoritettavat maksut ja tarvittaessa Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon otetun avustuksen.
4. Talousarvion menot sisältävät, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita menoja, viraston vahvistamat kulut ja sen tavanomaisesta toiminnasta syntyneet kulut, mukaan lukien tutkintavirastoille myönnetyt summat.

*109 artikla***Talousarvion laatiminen**

1. Pääjohtaja laatii vuosittain ennakoarvion viraston tuloista ja menoista seuraavalle varainhoitovuodelle ja toimittaa sen, sekä sen liitteenä olevan virkaluettelon edelleen hallintoneuvostolle viimeistään jokaisen vuoden 31 päivänä maaliskuuta, ja kun ennakoarviossa säädetään 108 artiklan 3 kohdan mukaisesta avustuksesta, perustelee sen.
2. Jos ennakoarviossa säädetään 108 artiklan 3 kohdassa tarkoitusta avustuksesta, hallintoneuvoston on välittömästi toimitettava ennakoarvio sekä sen liitteenä olevat virkaluettelo ja avustuksen perusteet edelleen komissiolle ja se voi liittää arvioon lausuntonsa. Komissio toimittaa nämä asiakirjat Euroopan yhteisöjen talousarvioviranomaiselle ja voi liittää niihin vaihtoehtoisia ennakoarviota koskevan lausuntonsa.

▼B

3. Hallintoneuvosto vahvistaa talousarvion, joka sisältää viraston virkaluettelon. Jos ennakoarviossa säädetään 108 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu avustuksesta, talousarviota tarkistetaan tarvittaessa ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon otetut määrärahat.

*110 artikla***Talousarvion toteuttaminen**

Pääjohtaja toteuttaa viraston talousarvion.

*111 artikla***▼M3****Tarkastus ja valvonta**

1. Virastoon perustetaan sisäisen tarkastuksen tehtävä, jota on hoidettava asiaankuuluvien kansainvälisten standardien mukaisesti. Pääjohtajan nimeämä sisäinen tarkastaja vastaa pääjohtajaan nähden viraston talousarvion toteuttamisjärjestelmien ja -menettelyjen moitteettoman toiminnan tarkastamisesta.

Sisäinen tarkastaja neuvoo pääjohtajaa riskienhallinnassa esittämällä riippumattomia lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta sekä antamalla suosituksia toimintojen toteuttamisedellytysten parantamiseksi ja viraston varojen taloudellisen käytön edistämiseksi.

Tulojen ja menojen hyväksyjä on vastuussa tehtäviensä hoitoon soveltuvien sisäisten valvontajärjestelmien ja -menettelyjen ottamisesta käyttöön.

▼B

2. Viimeistään jokaisen vuoden 31 päivänä maaliskuuta pääjohtaja toimittaa komissiolle, hallintoneuvostolle ja Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimelle viraston edellisen varainhoitovuoden kaikkien tulojen ja menojen tilit. Tilintarkastustuomioistuin tutkii ne Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavien säännösten mukaisesti.

3. Hallintoneuvosto myöntää viraston pääjohtajalle talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden.

*112 artikla***Varainhoitoa koskevat säännökset**

Tilintarkastustuomioistuinta kuultuaan hallintoneuvosto vahvistaa sisäiset varainhoitoa koskevat säännökset, joilla täsmennetään erityisesti viraston talousarvion laatimista ja toteuttamista koskeva menettely. Varainhoitoa koskeviin säännöksiin täytyy ottaa siinä määrin kuin mahdollista yhteisön yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoa koskevan asetuksen säännöksiä ja niistä saa poiketa vain, jos viraston toiminnan erityisvaatimukset niin vaativat.

*113 artikla***Maksuja koskevat säännöt**

1. Maksuja koskevissa säännöissä vahvistetaan erityisesti perusteet maksujen perimiselle 83 artiklan 1 kohdan mukaisesti, maksujen määrä ja maksutavat.

2. Maksuja peritään ainakin seuraavin perustein:

a) kasvinjalostajanoikeushakemuksen käsittely; tämä maksu kattaa:

- muotoa koskevan tutkinnan (53 artikla),
- asiasisältöä koskevan tutkinnan (54 artikla),

▼B

- lajikenimen tutkinnan (63 artikla),
  - päätöksen (61 ja 62 artikla),
  - niihin liittyvät julkaisemiset (89 artikla),
- b) teknisen tutkimuksen järjestäminen ja toteuttaminen,
- c) valituksen käsittely siitä tehtyyn päätökseen saakka,
- d) vuosittaiset maksut kasvinjalostajanoikeuksien voimassaoloaikana.
3. a) Maksujen määrä vahvistetaan tasolle, jolla niistä saatavat tulot riittävät periaatteessa pitämään viraston talousarvion tasapainossa, jollei b ja c alakohdasta muuta johdu.
- b) Kuitenkin 108 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu avustus voi kattaa siirtymäkauden aikana, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta neljäntenä vuonna 118 artiklan 2 kohdassa vahvistetusta päivästä, viraston käynnistysvaiheeseen liittyvät kulut. Jäljempänä 115 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tätä kautta voidaan jatkaa tarvittaessa enintään yhdellä vuodella.
- c) Lisäksi ainoastaan mainitun siirtymäkauden aikana 108 artiklan 3 kohdassa säädetty avustus voi kattaa myös joitakin viraston menoja, jotka liittyvät tiettyihin muihin toimiin kuin hakemusten käsittelyyn, teknisen tutkimuksen järjestämiseen ja toteuttamiseen ja valitusten käsittelyyn. Näitä toimia täsmennetään 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa viimeistään vuoden kuluttua tämän asetuksen antamisesta.
4. Maksuja koskevat säännöt annetaan 115 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, kun hallintoneuvostoa on kuultu tarvittavia toimenpiteitä koskevasta ehdotuksesta.

*114 artikla***Muut soveltamissäännöt**

1. Yksityiskohtaiset säännöt tämän asetuksen soveltamisesta vahvistetaan täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa. Se sisältää erityisesti säännökset:
- joissa määritellään viraston sekä 30 artiklan 4 kohdassa ja 55 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tutkintavirastojen, kansallisten yksiköiden ja viraston omien yksiköiden väliset suhteet,
  - jotka liittyvät 36 artiklan 1 kohdassa ja 42 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin kysymyksiin,
  - jotka liittyvät valituslautakuntien menettelyyn.
2. Kaikki tässä asetuksessa tarkoitetut yksityiskohtaiset soveltamissäännöt annetaan 115 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, kun hallintoneuvostoa on kuultu tarvittavia toimenpiteitä koskevasta ehdotuksesta.

▼M2*115 artikla***Menettely**

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän artiklaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.
- Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.
3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

KAHDEKSAS OSA

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

116 artikla

Poikkeukset

1. Sen estämättä, mitä 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään ja rajoittamatta 10 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista, kasvilajiketta pidetään uutena myös siltä osin kuin omistaja ei ole myynyt tai luovuttanut kolmansille yhteisön alueella, eikä ole antanut suostumustaan siihen, lajikeosia tai näiden osien korjattua aineistoa lajikkeen viljelytarkoituksiin yli neljään vuoteen ja viiniköynnösten ja puiden osalta yli kuuteen vuoteen ennen tämän asetuksen voimaantuloa, jos hakemuksen jättäminen on tapahtunut tätä päivää seuraavan vuoden aikana.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan mainittuihin lajikkeisiin myös siltä osin kuin kansalliset kasvinjalostajanoikeudet on myönnetty yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

3. Sen estämättä, mitä 55 ja 56 artiklassa säädetään, virasto suorittaa lajikkeiden teknisen tutkimuksen niiden saatavilla olevien havaintojen perusteella, jotka on saatu kasvinjalostajanoikeuksien myöntämismenettelyistä, yhdessä sen viranomaisen kanssa, jossa menettely on käynnissä.

4. Siltä osin kuin kasvinjalostajanoikeudet myönnetään 1 tai 2 kohdan mukaisesti:

— 13 artiklan 5 kohdan a alakohtaa ei sovelleta pääosin lähtölajikkeesta saatuihin lajikkeisiin, jotka ovat olleet yleisesti tunnettuja yhteisössä ennen tämän asetuksen voimaantuloa,

— 14 artiklan 3 kohdan neljättä luetelmakohtaa ei sovelleta maanviljelijöihin, jotka jatkavat lajikkeen käyttämistä 14 artiklan 1 kohdassa säädetyn luvan mukaisesti, jos he ovat jo ennen tämän asetuksen voimaantuloa käyttäneet tätä lajiketta 14 artiklan 1 kohdan mukaisiin tarkoituksiin maksamatta palkkiota; tätä säännöstä sovelletaan tämän asetuksen voimaantuloa seuraavan seitsemännen vuoden 30 päivään kesäkuuta. Ennen tätä päivää komissio antaa kertomuksen suojattujen lajikkeiden osalta lajike lajikkeelta. Edellä säädettyä ajanjaksoa voidaan jatkaa 114 artiklassa tarkoitettussa täytäntöönpanoa koskevassa asetuksessa siltä osin kuin komission antama kertomus antaa siihen perusteet,

— Edellä 16 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin toimiin, jotka koskevat jalostajan ennen tämän asetuksen voimaantuloa kolmansille luovutettavaa tai hänen luvallaan luovutettua aineistoa ja jotka ne henkilöt ovat suorittaneet, jotka ennen tätä päivää olivat jo toteuttaneet näitä toimia tai toteuttaneet tehokkaita ja sopivia toimenpiteitä tätä tarkoitusta varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisten kasvinjalostajanoikeuksien soveltamista.

Jos aikaisemmissa toimissa on edellytetty myöhempää lisäystä, josta on säädetty 16 artiklan a alakohdassa, omistajan lupa tarvitaan kaikkiin uusiin lisäyksiin toisen vuoden jälkeen tai viiniköynnösten ja puiden osalta neljännen vuoden jälkeen tämän asetuksen voimaantulosta,

— sen estämättä, mitä 19 artiklassa säädetään, kasvinjalostajanoikeuksien kestoa lyhennetään pisimmästä ajanjaksosta:

— jonka aikana jalostaja on yhteisön alueella myynyt tai hänen suostumuksellaan on myyty lajikeosia tai näiden osien korjattua aineistoa lajikkeen viljelytarkoituksiin kasvinjalostajanoikeuksien myöntämismenettelystä saatujen havaintojen mukaisesti 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa,

▼B

- jonka aikana kansalliset kasvinjalostajanoikeudet ovat olleet voimassa 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa, tämä ajanjakso saa olla enintään viiden vuoden pituinen.

*117 artikla***Siirtymäsäännökset**

Virasto perustetaan sellaisena ajankohtana, että se voi suoriutua täysin sille tämän asetuksen nojalla kuuluvista tehtävistään 27 päivästä huhtikuuta 1995 alkaen.

*118 artikla***Voimaantulo**

1. Tämä asetus tulee voimaan sinä päivänä, jolloin se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.
2. Edellä olleita 1, 2, 3, 5-29 ja 49-106 artiklaa sovelletaan 27 päivästä huhtikuuta 1995.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.